

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1961. július 11.

bb 1. több mint százmillió forint a fővárosi iskolahálózat felújítására, tatarozására, új tantermek építésére, berendezésére - az ősszel három újabb óvoda nyílik budapesten

i vt/gg-lm sr

1961. július 11.

az új tanév előkészítésének szerves része az oktatási intézmények felújítása, tatarozása, új iskolák építésének befejezése. az ideai tatarozási, felújítási munkákra a fővárosi tanács csaknem negyvenmillió forintot költ. az oktatási intézmények csinosításához, szépítéséhez figyelemreméltó segítséget nyújtanak a szülők, a környező üzemek, gyárak dolgozói, s a nagyobb diákok is. budapesten nagyszabású felújítás kezdődik például az 5. kerületi Irányi utcai iskolaépületben. a 2. kerületi Lajos utcai, a 9. kerületi Bakáts téri általános iskolák generáltatarozására ugyancsak az ideai nyáron kerül sor. a 11. kerületben minden iskolát újrafestenek. újpesten a meyeri uti és a Langler Waldemár utcai általános iskolában végeznek nagyobbarányú tatarozást. őszre berendezik a Komját Aladár utcai Leány- és fiúiskola részére épített korszerű politechnikai műhelytermeket.

a tervek szerint az idén a főváros oktatási intézményeinek hálózata hét új általános iskolával bővül. átadják rendeltetésének a 2. kerületi Pasaréti uti 12 tantermes, a 4. kerületi Főti uti 16, a 9. kerületi József Attila lakótelepen épülő, ugyancsak 16, a 11. kerületben az érdi uti 9 tantermes új általános iskolát. ugyancsak még ebben az esztendőben elkészül a 12. kerületi Kiss János altábornagy utcai 12 osztálytermes, a 13. kerületi Pozsonyi uti 16, a 21. kerületben a Szárcsa utcai 10 tantermes általános iskola. a 17. kerületben befejezéshez közeledik az új 12 osztálytermes Ferihegyi uti gimnázium építése. az új fővárosi iskolák építésének és berendezésének költségei meghaladják a 60 millió forintot.

a 3. kerületi Dömös utcai és Bécsi uti, valamint a 16. kerületi Csömöri uti általános iskola egy-egy újabb épületszárnyal, illetve négy-négy tanteremmel bővül. ezekhez az építkezésekhez a fővárosi tanács közsegfejlesztési alapjából járul hozzá, s jelentékeny társadalmi segítséget adnak a munkához a kerületek is. a 14. kerületi Egressy uti gimnázium - társadalmi összefogás eredményeként - ugyancsak négy új tantermet kap.

még ez év őszén 75 kisgyerek birtokába veheti a 3. kerületi Hévízi uti lakótelepen épülő óvodát, további 100-100 gyermek részére biztosítanak helyet a 9. kerületi József Attila lakótelepi, valamint a 21. kerületi Csepel- csillagtelepi új óvodában./mti/

L205

-.-

- 1 -

bb 2. piccard professzor legújabb műve, - a világjárók sorozat kötetének új kiadása - érdekes ismeretterjesztő művek, irodalomtörténeti munkák - a gondolat könyvkiadó harmadik negyedévi tervéből

i v/tm-lm sr

1961. július 11.

a gondolat könyvkiadónál a harmadik negyedévben több fontos világnézeti, politikai mű, érdekes ismeretterjesztő kötet és értékes irodalomtörténeti munka lát napvilágot.

több kötet mutatja be az utóbbi években a világ érdeklődésének középpontjába került felfedezések eredményeit. koenigswald holland egyetemi tanár találkozások az ősemberrel című kötete például sokéves ázsiai és afrikai kutatás tapasztalatairól számol be. piccard, a világhírű fizikus professzor a legújabb mélytengeri leszállások módszerét és élményeit írta meg a tenger mélyén című kötetében. a századok óta legjelentősebb archeológiai leletekről keletkezett könyvtári irodalomból magyar nyelven először kapják kézhez az olvasók az egyik leghitelesebb és legjelentősebb munkát: millar burrows, az amerikai yale-egyetem tanára a holt tengeri tekercsek című kötetét.

a politikai, filozófiai művek sorából kiemelkedik a kiváló osztrák tudós, walter hollitscher a természettudományos világkép című könyve, amely a természettudományok legújabb eredményeit ismerteti az olvasóval. jegorov szovjet tudós új műve az esztétikai kultúrával foglalkozik. a studium-sorozatban megjelenő művészeti és társadalmi élet című kötete újszerűen világítja meg a fontos elvi probléma különféle oldala it.

a kiadó új sorozata a családi könyvtár buga lászló dr. a jó egészség című könyvével indul, amely az egészséges életmódról, világosítja fel olvasóit.

az irodalomtörténet kedve'őli hamar megszerették az irodalomtörténeti kiskönyvtár-sorozatot, amely most dobossy lászló capek és kovács endre reymont című kötetével bővül. a kiadó jelentős vállalkozása az egyes nemzetek irodalmának bemutatása. pálfy endre a román irodalom története című munkája régi hiányt pótol. horváth zoltán magyar századforduló című tanulmányában magyar szellemi és társadalmi élet radikális bírálói - a polgári demokrata és szociáldemokrata írókat, újságírókat, gondolkodókat, politikusokat - mutatja be. héra zoltán szerkesztésében újabb dokumentum kötet foglalja össze a szovjetunióbeli irodalmi viták legfrissebb anyagát.

/folyt.köv.- /

- 2 -

bb 2. /piccard professzor... folyt./-lm

az utleírások iránti nagy érdeklődés hatására a gondolat könyvkiadó elhatározta, hogy a nagyszerű világjárók sorozat eddig megjelent kötetét utánnomásban adja közre. a harmadik negyedévben három kötet jelenik meg új kiadásban hans schomburk a vadon ébredése, molnár gábor jaguár országban és papanyin uszó jégtáblák című műve. ugyanakkor új kötettel is bővül a sorozat csapó györgy az arany teknősbéke földjén című vietnamról írt kéziratával.

devecseri gábor egy görögországi utazás emlékei alapján homéroszi utazás című könyvében az ókori és mai hellász világba kalauzolja el az olvasót. moravcsik gyula papiruszok világa című munkája - amely az európai antológiai sorozatban lát napvilágot - egykori dokumentumok alapján mutatja be a klasszikus ókort.

bb 4. új alagut-kemencéket építettek a kőbányai porcelángyárban - begyújtották az első kemencét - megnégyszerezik a háztartási porcelánedények gyártását

i sb/gg-lm vg

1961. július 11.

a kőbányai porcelángyár bővítésére három évvel ezelőtt nagy építkezés kezdődött, s most már befejezéshez közeledik a munka. az első új termelőegységeket a második félévben helyezik üzembe. a napokban már megkezdtek a gázszolgáltatást az új energia-telep generátorai, s most begyújtották a gyár első alagutkemencéjét. a mintegy hathetes kemenceszáritás után porcelán-háztartási edények előzetes égetését végzik majd ebben az ötvenméteres alagutkemencében. a fényes porcelánmázat már a nagyobb, nyolcvan méteres új alagutkemencében égetik. ez is elkészült és még a héten begyújtják.

a gyárban eddig kisteljesítményű körkemencékben égették a háztartási porcelánt, s az alagutkemencékkel megnégyszerezik az edényáru gyártását és még a minőséget is javítják. a korszerű új berendezésekben egyenletesebb az égetés és így csaknem teljesen megszüntethetik az edények szépséghibáját, a szürke elszíneződést és a selejtet is csökkenthetik. az év végéig üzembehelyezik a gyár második nyolcvanméteres új alagutkemencéjét, amelyben majd a porcelánszigetelőket égetik. megkezdte a munkát a nyersárugyárt műhely és a nagy masszalom is. az év végén így már a pécsleket is megelőzve, a kőbányai üzem lesz az ország legnagyobb porcelángyára./mti/

22 25

--

- 3 -

bb 3. egész sor vigjáték, több világhírű külföldi film a következő 6 hét műsorában

1 di/tr-lm sr

1961. július 11.

a következő hat hét műsorában - július második felében és augusztusban - egész sor vigjátékot, több világhírű külföldi filmet mutatnak be a mozikban, s felújítanak néhány korábban megismert és nagy sikert aratott alkotást. a közönség elé kerül a csinos férj című olasz vigjáték giovanni rattival, marcello mastroiannival és vittorio de sicával a főszerepben. bemutatják a cirkuszművészek című kínai artista filmet, a góllövő zenész című csehszlovák, a matróz a rakétában című angol és a pedro kapitány vidám hadjárata című nyugat-német vigjátékot.

műsorra tüzik a macska kinyújtja karmait című francia filmet, amelynek története a második világháború idején az ellenállási mozgalomban játszódik. a film főszereplője francoise arnout. a műsorban szerepelt walt disney világhírű rajzfilmje, a bambi, a legénylakás című ugyancsak amerikai film, amelynek alkotóját oscar-díjjal tüntették ki, valamint az amerika egy francia szemével című francia dokumentumfilm, amely szellemességével találó megállapításaival külföldön már nagy sikert aratott. a következő hetek újdonságai közé tartozik a szép inkeri című finn film, a találkozó a tigris sziklánál című koreai film, valamint a mai tárgy, szeptemberi szerelem című defa film.

számos alkotás képviseli a szovjet filmgyártást. ezek közül a vak muzsikás az ismert szovjet író korolenko regényének filmváltozata, a jövő tavaszig című újdonság egy tanítónőről szól. a holnap felnőtt leszek című szovjet film a mai fiatalok életével foglalkozik és ugyancsak mai tárgy a szovjet filmművészek vigyázz nagymama című alkotás.

a következő hat hét műsorában bemutatják a román, csehszlovák, stb. filmgyártás több alkotását, s felújítják az annakidején nagy sikert aratott színes, szovjet filmet, a kővirágot, valamint a magyar művészek alkotásai közül a ludas matyit, tervbevették, hogy műsorra tüzik a hunnia filmstúdió most leforgatott zenés, táncos burleszkjét, amelyen bán frigyos rendező készítette a magyar jégrevü és neves komikusok közreműködésével. a film címe: napfény a jégen./mti/

224

--

- 4 -

bb. 5. több tucat új gép-típus az erdőgazdaságoknak

1 ie/gy/ká

1961. július 11.

az erdészeti tudományos intézet kísérleti telepein több tucat új gépet próbálnak ki az idén. jelentős részük újítás, mérnökök, munkások alkotása, s közülük több már jól bevált egy-egy erdőgazdaságban. ilyenek például a speciális magvető gépek, amelyek majd felváltják a mezőgazdasági vetőgépeket az erdészetekben. gép készült egy eddig sok és fáradságos kézi munkát igényelt munkafolyamathoz: a nyárfák magjának kinyeréséhez is; ennek a nagyarányú nyárfa-telepítések miatt van nagy jelentősége. az újító-szakemberek sok régebbi gépet is korszerűsítettek, így például egyszerű eszközökkel egyötödével növelték a motoros fűrészek teljesítményét.

az erdészeti tudományos intézet idei gép-vizsgálati programján sok külföldi gép próbája is szerepel. gondos kísérletekkel választják ki azokat a berendezéseket, amelyeknek importja a leggazdaságosabbnak ígérkezik. az igen munkaigényes csemete-telepítéshez például több külföldi és hazai, traktorra szerelhető gödör-furót próbálnak ki, s a legjobb kerül majd széleskörű alkalmazásra.

a távlati tervek szerint az erdészet gépesítésének színvonala a következő 15-20 évben megkétszereződik, s a fakitermelés kétharmadánál már nem lesz szükség nehéz emberi munkára. az idei gép-kísérleteknek már jelentős részük van abban, hogy az erdőgazdaságok fokozatosan gépesített nagyüzemekké alakuljanak.

/mti/

--

bb. 6. próbasorozatban készül az elektrosztatikus kézi festékszóró

1 kf/kf/gy/ki

1961. július 11.

a transzformátor ksz dolgozó - varga géza gépészmérnök találmánya alapján - kézi szórópisztolyt állítottak össze a legmodernebb festési eljárásához, az elektrosztatikus festéshez. ehhez hasonló készüléket a szakemberek tudomása szerint külföldön is csak egyetlen francia cég készít. a kézi elektrosztatikus festékszóró nemcsak olcsóbb és könnyebb, hanem egyszerűbb is; kezelése teljesen veszélytelen. a szövetkezet a mintapéldányt a csepeli kerékpárgyárnak adta kipróbálásra. jól bevált. egy-egy kerékpár festéséhez a régi módszerrel 1.3 kiló festéket használtak el, az elektrosztatikus kézi festékszóróval pedig mindössze 30 dekát, ezenkívül a festés termelékenysége kétszeresére-háromszorosára növekedett.

/folyt. köv./

2kg

8.13
8.55 ✓

- 5 -

bb. 6. / próbasorozatban készül.... folyt./ gy

az első próba tapasztalatai alapján a szövetség megkezdte a korszerű kézi szórópisztoly próbasorozatának gyártását. az első készülékeket a műegyetemnek adták át minőségvizsgálatra, majd rövidesen az óbudai hajógyár, s több más nagyüzem kap elektrosztatikus kézi festékszórót.

/mti/

..

bb. 7. dunántúli írótalálkozó balatonfüreden

vid gg/gy/sr

1961. július 11.

balatonfüreden július 14-15-én rendezik a dunántúli írók találkozóját. az irodalmi napok alkalmával dobozy imre, a magyar írók országos szövetségének főtitkára tart előadást irodalmunk időszzerű kérdéseiről.

/mti/

..

bb. 8. vizimérleg - halak mérésére

vid hné/gy/ká

1961. július 11.

mitterstiller józsef, a keszthelyi mezőgazdasági akadémia tanára, olyan halmérleget készített, amely az archimedesi törvény alapján kádakban méri a halak súlyát. a vízszint emelkedése egy milliméterekre beosztott csőről olvasható le, s az emelkedés mutatja a kádba elhelyezett halak súlyát. az ötletes halmérleggel, amellyel óránként száz mázsa is mérhető, elkerülük az élő halak kiszédését és az ezzel járó zuzódást, törődést.

/mti/

..

bb. 9. diszgalambokat cserélnek a magyar és amerikai galambtenyésztők

i so/gg/gy/ká

1961. július 11.

a magyar diszgalamb tenyésztők egyre több ország galambtenyésztőivel cserélnek galambokat. különösen élénk a kapcsolatuk a csehszlovák, a jugoszláv és a német tenyésztőkkel. megkezdődtek a cserék az amerikai galambászokkal is. eddig harminc rövidcsőrű, komáromi bukó és budai kék galambot küldtek el az amerikai tenyésztőknek, ahonnan king-galambokat kapnak cserébe.

/mti/

..

8.18

8.18
K. H. K.

6 -

bb. 10. gyűjtik a sajneggyet és az áfonyát

i so/gg/gy/ká

1961. július 11.

a meleg nyár a szokottnál korábban megérlette az első vadgyümölcsöket. a budai hegyekben, a bükkben és badacsonytomaj környékén megkezdtek a konzervipar számára a sajneggy gyűjtését. ezt az illatos és zamatos vadgyümölcsöt főleg a likőrök és a meggylé izesítésére használják fel. míg az elmúlt évben csak ötven mázsa termett belőle az idén három vagonra való gyűjtenek össze. a nyugati határszéli községekben, ahol a szelid gesztenye is megterem, kedvező a talaj és az éghajlat az áfonyának. velem község határában husz mázsa áfonyát gyűjt be az eredei termékeket feldolgozó vállalat. a szeder és a som gyűjtését augusztusban kezdik meg.

/mti/

..

bb. 11. fürdőmedence épül sárváron a termálvíz hasznosítására

vid gg/gy/fm

1961. július 11.

sárváron, a rába közelében feltört termálvíz hasznosítására községfejlesztési alaptól fürdő medencét a tervet a megyei és a sárvári járási tanács községfejlesztési csoportjának műszaki szakemberei társadalmi munkában készítik. sárvár dolgozói a fürdőmedence létesítéséhez jelentős értékű társadalmi munkát ajánlottak fel.

/mti/

épitenek.

..

bb. 12. kétszáz egyetemista hallgató a bodakajtori állami gazdaságban

vid hné/gy/ká

1961. július 11.

fejér megye egyik legnagyobb gyümölcsstermelő állami gazdaságában, a bodakajtori állami gazdaságban, néhány nap óta beépült a gyümölcsös. kétszáz egyetemista leány, - orvostanhallgató, gyógyszerészjelölt, tanárjelölt - jött el ide, hogy néhány hétig segítsék a sürgető gyümölcszedési munkákat. a sátoráborok lakói most a kajszibarackot szüretelik. munkaidejük napi hat óra és így bőven jut idejük művelődésre, szórakozásra is.

/mti/

..

8.27

8.27
K. H. K.

- 7 -

bb. 13. korszerűsítik a kecskeméti színházat

vid gg/gy/fm

1961. július 11.

korszerűsítik a kecskeméti katona József színházat. bársony-székekkel cserélik fel a régieket. a páholyokat tapétával vonják be, korszerűsítik a világító berendezést, felszerelnek egy 48 áramkörös fényszabályozót is. a páholyfolyosón modern társalgót rendeznek be.
/mti/

.-.

bb. 14. köményaratás a bodrogközben

vid hné/gy/ká

1961. július 11.

a borsod megyei bodrogköz változatos növényi kultúrája az idén tovább bővül. a tiszakarádi új élet tsz megkezdte a kedvelt fűszernövény, a köménymag termesztését. a 60 holdas táblán most aratnak először. az összefüggő, nagy területen a termelészövetkezeti asszonyok sarlós munkacsapata kora hajnalban áll munkába, hogy meg hirtelen vágják le a könnyen pergő növényt. a szövetkezet körülbelül 400 mázsás termésre számít, aminek értéke meghaladja az egymillió forintot.
/mti/

.-.

bb. 15. bentonittal javítják a homokot - megkésztéreződik a termés

1 ie/gy/ká

1961. július 11.

a gyenge minőségű homoktalajok javítására már régebben eredményesen alkalmazzák az ugynevezett alatalajtrágyázást. szélesebbkörű elterjedését azonban akadályozza, hogy sok szervestrágya kell hozzá, s ez csak szűkösen áll rendelkezésre. a talajtani és agrokémiai kutató intézetben továbbfejlesztették az eljárást. a szerves anyagokat szervetlen kolloidokkal: bentonittal és egyéb nagy mennyiségben előforduló ásványokkal pótolják. a rétegesen elhelyezett ásványi anyagok - kevés műtrágyával kiegészítve - éppen úgy növelik a homok termőképességét, mint az alatalajba adagolt nagymennyiségű szervestrágya, emellett az új eljárás 10-20 százalékkal olcsóbb.

/folyt. köv./

8.35

2.11.11. J. J. J.

- 8 -

bb. 15. / bentonittal javítják..... folyt./ gy

az intézet őrsermentiklői kísérleti telepének rossz minőségű homokján a bentonitos kezelés után 100-130 százalékkal több rozs és takarmány termett, mint azelőtt. a kutató intézetben kidolgozták a bentonitos al-talaj-javítás pontos metodikáját, s rövidesen a talajjavító vállalatok és mezőgazdasági nagyüzemek rendelkezésére bocsátják.
/mti/

.-.

bb. 16. három hónappal megrövidítették a sertéshizlalási időt - tíz vagon takarmányt takarítanak meg a böhönyi szabadság tszben

vid gy/ká

1961. július 11.

a somogy megyei böhönyi szabadság termelészövetkezetben két évvel ezelőtt a hizók 15 hónapos korban érték el a 120 kiló vágósúlyt. azóta, Kiss József főállattenyésztő tanácsai alapján, három hónappal megrövidítették a hizlalási időt. a malacokat 4 hetes korban pörkölt árpával szoktatják az evéshez, majd 8 hetes korban elválasztják és falkásítják őket. a hizójelölteket öt hónapos korukig sovány tejjel, lucernával, főtt burgonyával etetik, ezután hizóba kerülnek, s a szövetkezet sertéskonyháján összeállított különleges abraktakarmányt kapják. mozgásukat csak a hizálás utolsó hónapjában korlátozzák. ezzel a módszerrel három hónappal rövidebb idő alatt érik el a 120 kilós súlyt, ennyivel rövidebb ideig fogyasztják a takarmányt. ez egy hizónál 180 kiló, a hizóba állított 550 sertésnél pedig 10 vagon abrak megtakarítását jelenti. a szabadság termelészövetkezet a nyári időszak minden hónapjában 50 hizót ad közfogyasztásra, decemberben pedig 250-et értékesít.

/mti/

.-.

9.00

9.10.11. J. J. J.

- 9 -

bb. 17. hat zenekar egy községben

vid gy/fm

1961. július 11.

a szabolcs-szatmár megyei tiszavasvári községben két ifjúsági és egy felnőtt zenekar működik. az egyes számú általános iskola fuvós zenekara az országos találkozón a második helyen végzett. most újabb három zenekar alakul a kettős számú általános iskolában, az mth 115 számú ipari iskolában és a rákóczi termelőszövetkezetben. ősztől tehát már hat zenekar lesz a községben. az eredmények elsősorban hankó zoltán és hankó lászló pedagógusok nevéhez fűződnek, akik fáradhatatlanul dolgoznak a zenekultúra terjesztésén. kezdeményezésükre az általános iskolában zenekari tagozati osztály nyílt.

/mti/

bb. 18. az időszerű mezőgazdasági feladatokat segítik szolnok megye falusi népfrentbizottságai

vid gy/fm

1961. július 11.

szolnok megyében a falusi népfrentbizottságok sokoldaluan segítik az időszerű mezőgazdasági feladatokat. jászboldogházán a termelőszövetkezetek szakemberei megvitatták a modern takarmányozási eljárások bevezetését. tiszaszentimrén megvizsgálták az aratás, cséplés helyzetét, mintegy ötven családtag bevonásával megszervezték a nyári gazolókapálást. jászfényszaru tanulmányozzák a kertészkedő termelőszövetkezetek eddigi eredményeit. a jászberényi járás szövetkezeteinek sertéstenyésztői tapasztalatcserelátogatásra hívták a helyi tangazdaság telepére, ahol a fejlett gyorshizlalási eljárást tanulmányozzák. jásztájmúzeum előkészítését.

/mti/

bb. 19. tizenkétmillió forint megtakarítás ujitásokból

vid gy/ki

1961. július 11.

a lenin kohászati művekben az év első felében hasznos eredménnyel járt az ujitók tevékenysége. hatszáznegyven javaslatot alkalmaztak - százhuszszal többet, mint a múlt év hasonló időszakában - s az ujitásokkal elért megtakarítás meghaladja a tizenkétmillió forintot.

/folyt. köv./

9.05

9.10
9.11

- 10 -

bb. 19. / tizenkétmillió forint..... folyt./ gy

jól szolgálta az ujitómozgalom eredményességét, hogy a mintegy ezer példányban kiadott idei ujitási feladatterveket a dolgozók még az elején kézhez kapták, s azokkal idejében megismerkedhettek. ezenkívül a gyár üzemi lapjának minden egyes számában terjedelmesen foglalkoznak az ujitás fontosságával. ősztől hatott a félév második felében megtartott ujitási hónap is, amelyen több mint háromszáz javaslatot nyújtottak be. az ujitómozgalom új vonása, hogy az év első felében a javaslatok nagyobb részét, mintegy hatvan százalékát, fizikai dolgozók adták be, viszont az elért gazdasági eredmény nagyobb hányada a műszakiak ujitásából származott.

/mti/

bb. 20. öt új komlószárító üzem épül baranyában - augusztus elején kezdik a komlótobozok betakarítását

vid gy/ká

1961. július 11.

a baranyai állami gazdaságok nagy komlóültetvényeket alakítottak ki az utóbbi években. jelenleg már 260 holdon sorakoznak a komlóskertekre jellemző fa-, illetve betonoszlopok, az ültetvények szépek, a komló elérte a maximális hat méteres magasságot és az eddigi legjobb termést igéri. a szakemberek holdanként négy mázsa körüli toboztermést várnak. a napokban megkezdődött a korai érésű komló virágzása. a kedvező időjárásban a szokottnál előbb indult meg a virágfakadás, úgyhogy a komlószüret is korábban, előreláthatólag már augusztus elején megkezdődhet. a gazdag termés fogadására öt új szárító üzem épült baranyában. ezekben az üzemekben egyszerre 40-40 hold komlótermését szitják meg.

/mti/

9.10

9.11
9.12

- 11 -

i tz/gy/vg

1961. július 11.

a lét egyre nagyobb területeire merészkedő tudomány mind többet tud meg a körülöttünk levő világról. az emberi szellem már régen túl van a föld határain, s egyre újabb módszerekkel kutatja az egész világmindenség keletkezésének körülményeit és korát. ezekhez a vizsgálódásaihoz - amint dr. neugebauer tiber kossuth-díjas egyetemi tanár elmondotta - főleg három módszert használ fel.

az egyik azon a fizikai elven alapszik, hogy az egymással kölcsönhatásban levő részek energiakészlete - ha csak külső erők nem hatnak rájuk - bizonyos idő múlva egyenletesen oszlik el köztük. abból, hogy a mi tejút-rendszerünkben az állócsillagok között ez a kiegyenlítődés milyen mértékben haladt már előre, vissza lehet következtetni a folyamat tartamára, tehát kezdetének idejére is.

a másik módszer a gömbalaku csillaghalmozatok vizsgálatából indul ki. a csillagok ugyanis valamikor teljesen szabályos rendben helyezkedtek el, de ennek a rendnek a felbomlása már keletkezésük pillanatában megkezdődött. abból, hogy máig mennyire szóródtak szét, megint csak ki lehet számítani kialakulásuk időpontját.

a harmadik eljárás a világmindenség állandó társulását figyeli. azok az ugynevezett spirálködök ugyanis, amelyekben az állócsillagok elrendeződtek - ilyen a mi tejútunk is - egyre távolodnak egymástól. ezt a szinképelemzés tanúsítja. a távolodó tömegekről érkező fénysugarak szinképvonalai ugyanis a vörös felé tolnak el. ugyanolyan jelenség ez, mint amikor a közleledő mozdony fűtyét magasabb, a távolodóét pedig mélyebb hangnak érezzük a valóságosnál. abból, hogy a távolodó spirálködök szinképe mennyire tér ki a vörös irányába, pontosan meg lehet állapítani távolodásuk sebességét. jelenlegi távolságukat ismerjük, és így, ha feltételezzük, hogy ez a mozgásuk a világmindenség keletkezése óta egyenletes sebességgel történik - ami ellen semmi tárgyi bizonyíték nincs - ismét visszakövetkeztetéssel lehet kiszámítani, hogy a tér mely pontján mikor robbant szét az eredetileg egységes anyagtömeg, tehát a mai spirálködök mikor kezdték meg száguldásukat az űrben.

már az első két módszerből is kiderül, hogy itt évmilliárdokat kell számolni. egyébként a meteoritok korának radioaktív módszerrel történt meghatározása sem adott az évmilliárdoknál nagyobb időtartamot.

/folyt. köv./

9.20

- 12 -

bb. 33. / tizenhárommilliárd éve már.... folyt./ gy

a harmadik számításból azonban sokkal pontosabb adatokat kapunk. eszerint - és ma ez tekinthető a legvalószínűbb feltevésnek - az az anyagtömeg, amelyből a ma önálló utat járó égitestek kialakultak, körülbelül 13 milliárd évvel ezelőtt szakadt szét ma még ismeretlen okokból, a világmindenség korát tehát legalább tizmilliárd év nagyságrendűnek kell feltételeznünk.

/mti/

..-

bb. 21. ötmillió forintos megtakarítást értek el a csepeli erőműben a gyengébb fűtőértékű tatabányai szén hasznosításával

vid gy/ki/hk

1961. július 11.

tatabányán a gyengébb fűtőértékű, 2 500 kalóriás szenet adó telepeket a korábbi években nem fejtették le, mert nem tudták értékesíteni. tavaly a tatabányai tröszt minőségi ellenőrző osztálya és a csepeli erőmű több hónapos kutatómunkával kikísérletezte ennek a szénnek gáztüzelésre való hasznosítását.

a kísérletek eredménnyel jártak, s csepelen mintegy hatvan százalékban a tatabányai gyengébb fűtőértékű szenet használják a generátor kazánokba, s ezzel egy év alatt ötmillió forintot takarítottak meg.

/mti/

..-

bb. 22. füstölnek már a kemencék a pécs-környéki tégláégető társulásokban

vid gy/ká

1961. július 11.

a pécsi járás termelőszövetkezetei az idén körülbelül még egyszer annyi épületet emelnek mint tavaly. a téglá beszerzése azonban sok nehézségbe ütközik, mivel a téglagyárak a mecseki iparvidék nagy építkezései miatt túlterheltek. a közös gazdaságok ezért úgy határoztak, hogy maguk készítenek téglát, s ebből a célból társulatokat alakítottak. bicsérdén, cserdiben, hásságyon és göröcsönyben működik tégláégető társulás, 41 tag-szövetkezettel. a nyerstégla vetését még a tavasz elején megkezdték, eddig több mint egymilliót készítettek. a napokban mind a négy helyen begyújtották a kemencéket. jelenleg mintegy félmillió téglát égetnek a társulások tagjai. hásságyon most fejeződött be a próbaégetés, 25 000 téglát vettek ki a kemencéből, s a szakemberek elégedettek az eredménnyel.

/folyt. köv./

9.25

- 13 -

bb. 22. / füstölnek már.... folyt./ gy

a téglák szépek, csengő hanguk, s minőségük 90 százalékban első osztályu. az alapszabály szerint a kész téglák háromnegyedrészt a termelészövetkeztek kapják, negyedrészt pedig a tagok vásárolhatják meg, kedvezményes áron, családi házak építésére.

a társulásokba tömörült pécskörnyéki termelészövetkeztek a terv szerint 3,5 millió téglát készítenek az idén, s minden ezer téglánál 250 forintot takarítanak meg.

/mt1/

..

bb. 23. erőműi távfűtéssel látják el a tatabánya újvárosban épülő lakásokat - megkezdték a távvezeték építését

vid gy/ki

1961. július 11.

régi tervet valósítanak meg tatabányán. a szénbányászati tröszt és az erőmű közös beruházással távfűtéssel látja el az újvárosban épülő lakásokat. a kelenföldi erőműben alkalmazott kánya-magasházi-lázár-féle szabadalommal a bányai erőműben, minden többlet hőenergia nélkül, biztosítják majd a szükséges hőmennyiséget, sőt javulni fog az erőmű fajlagos energiafogyasztása is. a nagyszabású tervhez az erőműben és újvárosban is egy-egy hőközpontot építenek, s a kettőt a szabadban elhelyezett csővezetékekkel kötik össze. a hőközpontokat csak jövőre építik, a távvezeték elkészítéséhez azonban már hozzákezdtek. a komárom megyei vasbetongyár tatabányai telepén elkészültek az első vezeték tartó betonoszlopok, a komárom megyei építőipari vállalat pedig megkezdte alapozásukat. összesen 270, a terepviszonyoknak megfelelően 3,5 - 7 méter magasságú oszlopot helyeznek el a 2,7 kilométer hosszúságú nyomvonalon. ezek tartják majd a két párhuzamosan haladó 300 milliméteres csővezeték. a tervek szerint az első 900 lakás fűtését a jövő év végén kezdik meg. újvárosban a most épülő lakásokat mind ellátják fűtéssel. a hőközpontokat és a távvezeték hálózatot úgy építik, hogy ötezer lakás fűtéséhez elegendő, óránként harmincmilliókcalóriát tud majd szolgáltatni. a teljes beruházás - több mint húszmillió forint - öt és fél év alatt megtérül.

/mt1/

..

- 14 -

9.32

9.42 ✓

bb. 25. szegeden lebontják a régi bérháztömbök egészségtelen lakásait - a legmodernebb külvárosi negyedbe költöztetik a kókat

vid gy/ki

1961. július 11.

a szegedet övező körtöltés egyik szakasza mentén, a ságvári telepen, a város legmodernebb külvárosi lakónegyedét alakítják ki. az elmúlt három évben mintegy nyolcvan, főként üzemi dolgozó család költözött itt korszerű, fürdőszobás ikerházakba. a különböző színűre vakolt épületekből álló lakónegyedét közművesítették, parkosították, a kialakult új utcákat a város munkásmozgalmi mártírjairól nevezték el.

az új lakónegyed most elkészült fejlesztési tervei szerint a következő néhány évben újabb 260 család számára építenek ezen a területen földszintes sorházakat és itt épülnek fel az első külvárosi kétemeletes lakóházak is. parkokat, játszótereket létesítenek, s az egész telepet erdővel övezik majd.

a telep kialakításának terveit összehangolják a szegedi régi bérháztömbök sötét lakásainak fokozatos megszüntetésével. ezeket a napfénytelen, udvari lakásokat lebontják, s az építőanyagot az új telep építkezéseire használják fel. összesen több mint száz ilyen egészségtelen udvari lakást szüntetnek meg. így a bérháztömbök között is világos, tágas térségek nyílnak, ezeket parkosítják, gyermekjátszóterekké alakítják.

/mt1/

..

bb. 26. nehéz körülmények között birkóznak a lápos hansággal a zalai és veszprémi fiatalok

vid gy/sr

1961. július 11.

négy hete dolgozik a kisudvari hanság-táborban a zalai és veszprémi kisz-fiatalok 350 főnyi csoportja. a tavaszi és nyáreleji rendkívül csapadékos időjárás következtében a tavalyinál is nehezebb feladat elé állította a hanság a meghódítására érkező fiatalokat. minden előre tett lépésért, méterért keményen meg kell küzdeniök a fiataloknak. a lápos, mocsaras terület azonban nem tud gátat vetni a fiatalok lendületének. naponta személyenként két és fél köbméter földet mozgatnak meg. a táborban dolgozó kiszesek versenyben állanak egymással és a legjobbak eredményét minden három napban - amikor értékelik a teljesítményeket - egy tortával jutalmazzák.

/folyt. köv./

10.02

- 15 -

bb. 26. nehéz körülmények között... folyt./ gy

versenyeznek egymással a brigádok és az iskolák is. a legjobb brigád a kisz központi bizottsága oklevelét, a legjobb iskola pedig a kisz központi bizottság zászlaját kapja jutalmul.

a nehéz munka mellett jut idő szórakozásra, művelődésre is a hansági táborban. az első héten filmvetítés, parragi györgy országgyűlési képviselő, kossuth-díjas újságíró nemzetközi tájékoztatója, sportműsorok tették kellemessé a fiatalok pihenő-idejét.
/mti/

bb. 27. több mint ötmillió forintos költséggel husz létesítmény készült el borsodban az első félévben

vid gy/ki

1961. július 11.

borsod megyében a községfejlesztési tervek végrehajtását a megyei tanács most értékelte és megállapítása szerint az első félévben több mint husz létesítmény készült el több mint ötmillió forint értékben.

a községek lakói elsősorban művelődési otthonok létesítésére fordították a községfejlesztési alapot és a társadalmi munkát. a szinte bányászvárossá alakult edelényben két művelődési otthon bővítettek. elkészült a mezőnagyimihályi művelődési otthon is, amely a falu lakóin kívül borsod megye egyik legnagyobb állami gazdasága dolgozóinak igényeit is kielégíti. a kétszázötven személyes nagytermen kívül három klubszoba és könyvtár szolgálja a dolgozók művelődését.

az egykor „istenhátmögöttinek”, nevezett, most pedig már tsz. községekben négyesen és borsodivánkán, a lakosság hozzájárulásából napköziotthon és orvoslakás épült. mindkét intézményben, most a nyári munkák idején már gondozzák a mezőn dolgozó szülők gyermekeit.

ugyancsak községfejlesztési alapból építették meg abaujszántón és sajószentpéteren a község lakóinak kívánságára a kádfürdőt. a sajószentpéteri tisztasági fürdő 650 000 forintba került és a község lakói, bányászok, dolgozó parasztok, egyaránt kivették részüket a társadalmi munkából.

/mti/

40.10

- 16 -

bb. 28. gépkocsikkal üzérkedett - vargóczky gyulát négy és fél, papp ferencet öt évi börtönre ítélték

i bc/gy/sr

1961. július 11.

vargóczky gyula, a monimpex külkereskedelmi vállalat alkalmazottja különböző műszaki cikkeket, gépkocsikat szerzett be ikka utalványra. anyagbeszerzői munkakörében, különböző visszaélésekkel, illetéktelen jövedelemhez igyekezett jutni. három gépkocsiutalványt - köztük két 65 000 forintosát - hamisított, majd eladta őket. több személytől 12 800 forintot vett fel azon a címen, hogy soronkívül gépkocsit szerez nekik, illetve ügyük elintézéséért ajándékot fogadott el tőlük.

az egyik hamisított gépkocsiutalványt papp ferencnek adta át, aki azt 71 000 forintért értékesítette. papp ferenc különben 1960 márciusától - mióta kilépett munkahelyéről - nem dolgozott, s bűncselekmények elkövetéséből tartotta fenn magát. engedély nélkül gépjárművek adás-vételét közvetítette, gépkocsiszerzés ürügyén öt személytől 261 000 forintot csalt ki, s a pénzt elköltötte. egy másik személytől 18 000 forintot kölcsönt vett fel azzal, hogy a maga részére gépkocsit vásárol, s a visszafizetésig a járművet fedezetül lekötötte. tartozását nem egyenlítette ki, s a gépjárművet eladta. ezenkívül vargóczkyval közösen értékesített egy nagyobb külföldi pénzküldeményt, s ezen fejérenként 10 000 - 10 000 forintot „kerestek”.

a központi kerületi bíróság vargóczky gyulát négy évi és hathónapi, papp ferencet öt évi börtönre, nagyobb összegű pénzbüntetésre, részleges vagyonelkobzásra ítélte, s kártérítésre kötelezte.

/mti/

bb. 29. fejlődik a szocialista brigádmozgalom a borsodi szénbányászati trösztnél

vid szf/gy/hk

1961. július 11.

a borsodi szénbányászati trösztnél az év elején 157, a második félév kezdetén már 217 munkacsapat küzd a szocialista brigád cím megszerzéséért. a mozgalomban régebben résztvevő brigádok közül nyolc már harmadszor szerezte meg a kitüntetést.

/folyt. köv./

10.17

- 17 -

bb. 29. / fejlődik a szocialista.... folyt./ gy

soltész istván alberttelepi frontbrigádja félév alatt csaknem száz kalóriával javította a felszínre küldött szén minőségét, a robbantási technológia fejlesztésével pedig mintegy husz százalékkal növelte a darabos szén arányát. az ella aknában zöldi gergely kamrafejtési csapata fél év alatt két hónapra elegendő ácsolatot takarított meg, a bányafa célszerű felhasználásával. a brigád tagjai a téli közös tanulás után a nyári hónapokban családjukkal együttes kirándulásokra mennek, hogy erősítsék a baráti szellemet.

a szénfalnál dolgozókon kívül a műhelyek munkacsapatai is eredményesen versenyeznek a szocialista brigád címért. a mártia bánya kiszista javítóbrigádja a motorok hibáinak kijavításával, a villamoshalózat rendbentartásával, az áramszünetek miatti kiesési idő csökkentésével ért el jó eredményt. az edelényi bányász üzem ifjusági brigádja öt szállítógépet automatizált ebben a félévben, a tröszt üzemeiben százhatvanhat aknász, bányamester és mérnök támogatja tanácsal, gyakorlati segítséggel a brigádokat.

/mti/

bb. 30. ujfajta „közönség szervezés”, - a néző-színész kapcsolatok új formái - megalakul az irodalmi színpad baráti köre

i se-v/gy/sr

1961. július 11.

az irodalmi színpad a giccs-parádé előadásával bezárta kapuit és a színház vezetői most a jövő évadot készítik elő. az elmúlt esztendőben, az 1961/62-es évadra is bérletet hirdettek - két sorozatot - amelynek előadásai iránt nagy az érdeklődés. az irodalmat, a költészetet kedvelő közönség már eddig több mint ezer bérletet vásárolt.

az irodalmi színpad előadásainak rendszeres látogatóiból ma már törzsközönség alkult ki. a kapcsolat megszilárdítására elhatározták, hogy megalakítják az irodalmi színpad baráti körét. a baráti kör létrehozásával azt remélik, hogy felfrissítik a színházi közönség szervezés eddigi formáját, s ugyanakkor állandó kapcsolatokat teremtenek a színház és a közönség között.

/folyt. köv./

10.24

- 18 -

bb. 30. / ujfajta.... folyt./ gy

a baráti kör tagjai az irodalmi színpad bérlettulajdonosai lehetnek. tevékenységében résztvesznek majd mindazok az írók és művészek is, akik az irodalmi színpad munkájában rendszeresen közreműködnek. a kör - a tervek szerint - szeptember elején tartja majd alakuló ülését, ahol - a közönség közül - megválasztják majd a vezetőséget, és ismertetik a baráti kör terveit, programját. az irodalmi színpad vezetői remélik, hogy a baráti kör tevékenységével a nézők bizonyos értelemben „gazdáivá”, válnak a színháznak, tanácsaikkal, javaslataikkal segítik a színpad munkáját és tolmácsolják a közönség igényeit is. a baráti kör tagjai havonta egyszer műsoros klubestet rendeznek, ahol a színészek és az írók találkoznak a közönséggel. az írószöveggel közösen rendezik majd a szerzői esteket, amelyeken egy-egy író ismerteti „alkotó műhelyének titkait”, terveit. többek között füst milán, várnai zseni, illyés gyula, illés béla, goda gábor műveiből rendeznek szerzői esteket; neves előadó-művészek tolmácsolják az írók munkáit. rendszeresen tartanak majd ankétokat, baráti találkozókat. a verstől a pódiumig címmel előadói esteket rendeznek majd, amelyeken a baráti kör tagjai megismerhetik vezető előadóművészeink stílusát, művészi hitvallását. ezenkívül időszzerű irodalmi és művészetpolitikai előadásokat tartanak a színházi élet időszzerű kérdéseiről - többek között - a modernizmusról, a színjátszásról és versmondásról, a művészetről és politikáról. a színház vezetői olyan tervekkel is foglalkoznak, hogy a hazánkban járó neves, külföldi írókat és művészeket ugyancsak meghívják a színházhoz, ahol baráti találkozón ismerkednek majd a kör tagságával.

/mti/

bb. 31. harmincezer liter tejet, öt vagon kenyeret fogyasztanak naponta a balatoni beutaltak - az ellenőrzések tapasztalata szerint jó a balatoni nyaralóhelyek étel-miszerellátása

i ta/gy/vg

1961. július 11.

egy hónappal ezelőtt, a balatoni nyaralási évad kezdetén a belkereskedelmi minisztériumban beszámoltak arról, hogy milyen új módszer szerint készül fel a kereskedelem a megnövekedett balatoni forgalomra. most az idény közepén az eddigi tapasztalatokról tájékoztatták az mti munkatársát. elkészült az a jelentés, amelyben a belkereskedelmi minisztérium, a szot főigazgatósága és a megyei kereskedelmi osztályok illetékesei beszámoltak a balatoni üdülők és nyaralóhelyek étel-miszerellátásával kapcsolatos tapasztalataikról.

/folyt. köv./

10.35

- 19 -

bb. 31. / harmincezer liter..... folyt./ gy

mint elmondták a felkészült és első lépéseként az idén fel- számolták az üdülőellátó vállalatot, amely nem látja el kielégítő n feladatát. helyette a nyaralóhelyek ételkészítési feladatát a terü- letileg illetékes fűszert vállalatokra bízta, ez az átszervezés, amint azóta a gyakorlat is bebizonyította - eredményes. a helyi vállalatok jobban lépést tudnak tartani az igények minden- napos változásával, mint a fővárosban működő üdülőellátó vállalat. a fűszer vállalatok képviselői minden nyaralóhelyen naponta rend- szeresen felkeresik az üdülők vezetőit és megbeszélik a következő napokra szükséges ételkészítési és gyümölcsmennyiségét. így az üdülők napról-napra az igényeknek megfelelően el tudják látni. ennek az új módszernek köszönhető, hogy az eddig eltelt egy hónapban sehonnán sem érkezett panasz az ételkészítési feladatra. a pontos és folyamatos ételkészítési megrendezés pedig igen nehéz feladatot jelent a kereskedelemnek. a legfontosabb ételmi- cikkeket, a húst, a kenyeret és a tejet ugynevezett tura autó- járatokkal naponta a kora-reggeli órákban kell szállítani az üdülőkbe. ezenkívül hetente 8 vagonnyi húst kell szétosztani a különböző vállalati és szakszervezeti üdülők között, naponta pedig 30 ezer liter tejet és 5 vagon kenyeret fogyasztanak a be- utáltak. átmeneti ellátási zavarokra természetesen most is fényt derített a vizsgálat. megállapították többek között, hogy néhány üdülő vezetője nem jár el kellő gonddal a napi zöldség- és gyümölcsmegrendeléseknél. jobban szeretnek a piacon termelő- szövetkezetektől, vagy magángazdálkodóktól vásárolni, így gyakran előfordul, hogy nem megfelelő minőségű áru jut a nyaralók- nak. hasonló hiányosság volt, hogy hétfőn délelőttként késő érkezett meg egy-két fontos ételkészítési feladat. ezt a hiányos- ságot a szállítások jobb megszervezésével máris orvosolták.

/mti/

bb. 34. a „vadrózsák táncgyűttes elutazott a Llangolleni fesztiválra

t fe/gy/hk

1961. július 11.

kedden reggel a malév londoni járatával elutazott az építők szakszervezetének „vadrózsák” táncgyűttese Llangollen- be, ahol részt vesz a nemzetközi fesztiválon, majd háromhetes anglia turnéja során többek között fellép coventryben is.

/mti/

10.50

10.50

- 20 -

bb. 32. műszaki tanácsadással, gyors helyszíni javításokkal segíti a kombájnosok munkáját az emag szerviz - jobban kezelik a gépeket, kevesebb az üzemzavar

1961. július 11.

i sl/gy/vg

az emag gyár egyik legforgalmasabb részlege jelenleg a szerviz- osztály, ahol hétköznap és vasárnap reggel 6-tól este 8-ig műszaki tanácsadással és soronkívüli munkákkal a gépállomások rendelkezésére állnak. kerekén háromezer emag kombájn dolgozik a földeken, közülük 200 új gép, amelyeknek a garanciális javítása is az emag szerviz feladata. a javítószolgálatnak állandóan három gépkocsija áll készenlétben és távirati, vagy telefonhívás- ra azonnal a helyszínre sietnek a szerelők. az aratás megkezdése óta 156 telefonhívást kapott a szerviz, mintegy száz esetben elegendőnek bizonyult a műszaki tanácsadás, körülbelül ötven alkalommal azonban a szerelőknek a helyszínen ki kellett javítaniok az arató-cséplőgépek hibáit.

a szerviz vezetői elmondották, hogy a javításokhoz meg- felelő mennyiségű alkatrész áll rendelkezésükre, csupán néhány alkatrész, mint például hajtáselosztó és differenciál-ház hiányzik. a gyöngyösi szerszámgépgyárral azonban már felvették a kapcsolatot, hogy ezt a hiányt is mielőbb pótolják. a kombájnokon a géphiba kevesebb, mint azelőtt, ami részben a tökéletesebb konstrukcióval, másrészt a gépek helyesebb karbantartásával ma- gyarázható. a szerviz örömmel tapasztalja, hogy néhány olyan hiba, amely tavaly még igen gyakran előfordult, az idén már majd- nem teljesen megszűnt. az elmúlt évben például emelőhengert 14, hidraulikát pedig 12 esetben kellett cserélni, az idén az emelő- henger megromlására miatt mindössze két, a hidraulika üzem- zavara miatt pedig egy esetben kellett a helyszínre menni. most viszont a kéttolattyús vezérlőfejre elég gyakori a panasz, amire a szervizszolgálat már fel is hívta illetékesek figyelmét. a gépállomások dolgozóinak növekvő szakképzettsége is nagymérték- ben segíti a kombájnok zavartalan üzemmenetét, gyakran olyan hibá- kat is kijavítanak, amelyekhez azelőtt a szerviz közreműködését vették igénybe. vas megyében az idén 22 új kombájn dolgozik és eddig még egyetlen esetben sem volt szükség a garanciális javi- tásra. borsod megyében is hasonló a helyzet. a gépek tisztábban, kisebb szemvesztéssel dolgoznak, mint azelőtt, a szemvesztéség általában nem haladja túla a 0.1 - 0.2 százalékot, tehát a felét sem, mint 2-3 évvel ezelőtt a javuló helyzet ellenére természetesen még sok a dolga a szerviznek, s állandóan kész arra, hogy a 469-330-as telefonszám hívására az ország bármely részében azonnal kijavítsa az arató-cséplőgépek hibáit és ezzel segítse a be- takarítás gyors befejezését.

/mti/

11.00

11.00

- 21 -

bb. 24. ezerkétszáz televízió sztálinvárosba

vid gy/fm

1961. július 11.

Sztálinvárosban most összesítették a téli és a tavaszi népművelési munka adatait. Eszerint az elmúlt színházi idényben - a növekvő televízió-előfizetők száma ellenére - tovább emelkedett a színházlátogatók száma, a szezonban előadott 34 szindarabot mintegy 17 000 felnőtt és a nyolc ifjusági előadást körülbelül ötezer fiatal nézte meg. A 217 ismeretterjesztő előadásnak tizenötezer hallgatója volt.

Az öntevékeny művészeti együttesek tagjainak a száma is növekedett. Ma már összesen 424 színjátész, népitáncos, kórus-tag és zenekari tag, valamint bábjátész vesz részt a művelődési ágak fejlesztésében.

A könyv iránti érdeklődés is nagymértékben növekedett az utóbbi fél évben. A város két könyvtárából - amelynek könyvtálmánya meghaladja az 50 000-et - fél év alatt 3 268 olvasó 86 958 könyvet kölcsönzött. A könyvesbolt havonta négy-öt-ezer könyvet adott el sztálinvárosi dolgozóknak. Jelentősen növekedett a rádió- és televízió-előfizetők száma is. Az újvárosi- és óvárosi 7 500 lakásban 8 442 rádiókészülék van, a televízió-előfizetők száma pedig már elérte az 1 200-at.

/mti/

..

bb. 35. piacra került a korai cukordinnye

nj/gy/ká

1961. július 11.

A nagyvásártelepre kedden reggel 32 vagon és 78 tehergépkocsi áru érkezett. A vagonszállítmányok így oszlottak meg: 14 vagon burgonya, 4 vagon makói hagyma, 1 vagon fejeskáposzta, 3 vagon főzőtök, 1 vagon vegyes gyümölcs, 1 vagon sárgabarack, 1 vagon citrom és 7 vagon tojás. A tehergépkocsik tulnyomórészt gyümölcsöt és almaparadicsmot hoztak fel.

A főváros közelében ősszel alakult meg a gyáli dózsa termelőszövetkezet, amelynek fő terméke a dinnye. A közös gazdaság heves megyei dinnyés kertészeket is szerződttetett, s kedden elküldte a nagyvásártelepre az első dinnyeszállítmányt és pedig a „magyar kincs” elnevezésű, újfajta cukordinnyét. A recézett héjju, zöldhúsú dinnye illatos, zamatos, édes. Az állami élelmiszerboltok az újdonságot kilónként 11.60 forintért hozták forgalomba.

A sárgabarackot kedden kilónként 2.40-5.-, a vajbabot 3.20 forintért adják. A paradicsom ára kilónként 6.80, a zöldpaprikáé pedig kilónként 15-19 forintra csökkent.

/mti/

..

11.10

11.37

- 22 -

bb. 36. nemzetközi anna-bál budapesten

i tz/gy/ki

1961. július 11.

Az ibusz az idén először nemzetközi anna-bált rendez budapesten a hűvösvölgyi népkertben.

A július 26-1 bálon neves fővárosi művészek, bűvészek, a balassa tánczenekar és divatbemutató szórkoztatja a közönséget.

Az első budapesti anna-bálon - amelyre meghívót bármely ibusz-irodában lehet igényelni - az eddigiek szerint csaknem 400 külföldi is részt vesz.

/mti/

..

bb. 37. hősi emlékműveket koszoruzott a mongol nagykövetség

t ms/gy/hk

1961. július 11.

A mongol népköztársaság budapesti nagykövetségének tagjai Zsambalin banzar rendkívüli és meghatalmazott nagykövet vezetésével a mongol népi forradalom 40. évfordulója alkalmából kedden megkoszorúzták a hősök terén levő magyar és a szabadság téri szovjet hősi emlékművet. A koszorúzáson megjelent nagy János, a külügyminisztérium politikai főosztályának vezetője és dr. Gyalmos János, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese. Jelen volt V.I. Usztyinov, a szovjetunió budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete, a.a. Sztarcev nagykövetségi tanácsos és Sz.D. Zotov vezérőrnagy, katonai attasé.

/mti/

..

11.25

- 23 -

11.37

Leal

bb. 38. átadta megbízólevelét a román népköztársaság új magyarországi nagykövete

t bc/jy/hk

1961. július 11.

kiss károly, a népköztársaság elnöki tanácsának elnökhelyettese kedden fogadta mihaíl rosianu rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet, a román népköztársaság új magyarországi nagykövetét, aki átadta megbízólevelét.

a megbízólevél átadásánál jelen volt dr. sik endre külügyminiszter, mihályfi ernő és reszegi ferenc, az elnöki tanács tagjai, köteles jeno vezérőrnagy és gergely miklós, a külügyminisztérium protokoll osztályának helyettes vezetője.

mihaíl rosianu nagykövet megbízólevele átadásakor beszédet mondott:

- kedves elnökhelyettes elvtárs!

- van szerencsém átnyújtani megbízóleveletem, amellyel a román népköztársaság államtanácsa a román népköztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagyköveteként akkreditál a magyar népköztársaságba, valamint elődöm visszahívólevelét.

- felhasználom ezt az alkalmat, hogy átadjam önnek és önön keresztül a magyar népköztársaság elnöki tanácsának, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormánynak, a magyar népnek a román népköztársaság államtanácsa, kormánya és a román nép forró üdvözlését és legjobb kívánságait a magyar népköztársaság további felvirágzására.

- népünk őszinte, baráti érzést táplál és tanúsít a testvéri magyar nép iránt, őszintén örül azoknak az eredményeknek, amelyeket a magyar nép a magyar szocialista munkáspárt vezetésével szocialista gazdasága és kulturája építése terén elér.

- országaink között a proletárnemzetköziség, a szocialista országok nagy közösségének megbonthatatlan egysége jegyében megszilárdult az együttműködési és testvéri segítségi kapcsolat.

- a magyar népköztársaság és a román népköztársaság közötti barátság szilárd, mert népeink magasztos célja közös. a románokat és a magyarokat ugyanazok a hathatós törekvések lelkesítik, hogy országukban felépjék a szocializmust és a kommunizmust, s megvédjék a világbékét.
/folyt. köv./

12.35

- 24 -

13.15

2kg

bb. 38. / átadta megbízólevelét.... 1. folyt./ gy

- a szocialista országokkal együtt a román népköztársaság, a magyar népköztársaság támogatja a valamennyi állammal való békés együttélés politikáját, hogy minden vitás nemzetközi kérdést tárgyalások útján oldjanak meg, harcol azért, hogy megvalósuljon az egyetértés és a béke valamennyi nép között.

- ez a politika a román és a magyar nép határozott helyeslésével találkozik, mivel életérdekük, és lelkiük magasztos eszméjének kifejezését látják benne.

- kedves elnökhelyettes elvtárs!

- nagy megtiszteltetés számomra, hogy a magyar népköztársaság elnöki tanácsa mellé neveztek ki nagykövetnek, s nagyon boldog vagyok, hogy közvetlenül megismerkedtem a magyar nép nagy, békés alkotómunkájával, hogy megismerhetem és közvetlenül érezhetem azt a baráti érzést, amelyet a magyar népköztársaság dolgozó tanúsítanak országunk dolgozó iránt.

- rendkívüli és meghatalmazott nagyköveti minőségemben minden erőmet latbavetem, hogy népeink javára és hasznára tovább fejlődjenek és szakadatlanul erősödjenek az országaink közötti baráti és együttműködési kapcsolatok.

- mélyen meg vagyok győződve, hogy az ön és a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány részéről megkapok minden támogatást és bizalmat küldetésem teljesítéséhez.

kiss károly, az elnöki tanács elnökhelyettese válaszolt a nagykövet beszédére:

- kedves nagykövet elvtárs!

- üdvözlöm abból az alkalomból, hogy átnyújtja megbízólevelét, amellyel önt a román népköztársaság államtanácsa rendkívüli és meghatalmazott nagyköveti minőségben a magyar népköztársaságba akkreditálja. engedje meg, hogy köszönetemet fejezzem ki és őszinte szívvel viszonzom azt a forró baráti üdvözlést, amelyet a román népköztársaság államtanácsa, kormánya és népe részéről tolmácsolt.

- a magyar kormány külpolitikájának alapja a szocialista tábor országaival fennálló testvéri kapcsolatok és együttműködés állandó fejlesztése, valamint kapcsolatok kialakítása a világ valamennyi országával, a békés egymásmellett élés szellemében.

/folyt. köv./

12.45

- 25 -

bb. 38. /átadta megbízólevelét.... 2. folyt./ gy

- a magyar népköztársaság és a román népköztársaság népeit szilárd testvéri egységbe fűzi a célok közössége: a szocializmus felépítése hazájukban, a világbéke megőrzése.

- nagy örömmel tölt el bennünket, hogy a két ország népeinek baráti kapcsolatiban, együttműködésében méltó módon jut kifejezésre a hatalmas szocialista tábor szilárd és megbonthatatlan egysége. a magunk részéről továbbra is azon munkálkodunk, hogy a román népköztársasággal tovább fejlesszük együttműködésünket és minden téren erősítsük testvéri kapcsolatainkat.

- a magyar nép őszintén örül azoknak a nagyszerű eredményeknek, amelyeket a román népköztársaság népe hazája szocialista építésében, a népgazdaság, a kultúra és a tudomány fejlesztése, a népjólét emelése és az élet minden egyéb területén is elért. a magyar nép nevében baráti szívvvel újabb nagy sikereket kívánok a testvéri román népköztársaság dolgozóinak a szocializmus építése terén végzett munkájukhoz.

- nagykövet elvtárs!

- szeretettel köszöntöm önt ebben az ünnepélyes pillanatban, amikor mint a román népköztársaságnak a magyar népköztársaságba akkreditált nagykövete megkezdte működését hazánkban. a két ország közötti baráti együttműködés továbbfejlesztésére irányuló munkájában mindenkor számíthat mind a magam, mind pedig a magyar népköztársaság elnöki tanácsa, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány teljes támogatására.

- sok sikert kívánok önnek, nagykövet elvtárs, felelősségteljes munkájához.

a megbízólevél átadása után a nagykövet a kíséretében megjelent vasile gliga nagykövetségi tanácsost, vasile moldovan kulturális tanácsost, ion tudor kereskedelmi másodtitkárt, nicolae blejan nagykövetségi másodtitkárt, iacob banateanu nagykövetségi harmadtitkárt és nicolae stinea nagykövetségi attasét bemutatva kiss károlynak, az elnöki tanács elnökhelyettesének, aki ezután a nagykövettel hosszabb, baráti beszélgetést folytatott.

x x x x

minail rosianu nagykövet megbízólevelének átadása után a hősök terén megkoszoruzta a magyar hősök emlékművét.

/mti/

1252

- 26 -

bb. 39. uszó gabonaraktár a dunán

vid gy/ká

1961. július 11.

bács megyében a hét elején számos termelészövetkezet megkezdte a cséplést. így a vaskuti szövetkezetek szériuskertjeiben hat cséplőgép állt munkába, kecskeméten a vörös csillag tsz-ben pedig már 40 vagon terményt engedtek zsákokba. egyidejűleg meggyorult a gabonaátvétel is. a terményforgalmi vállalatok eddig 800 vagon gabonát vettek át a termelészövetkezetektől. számos helyen már a kombájnnal betakari ott gabona is szűkségraktárakat igényel. így a duna-menti solt község termelészövetkezetei uszályra hordják az értékesítésre szánt gabonát. a hetven vagonos uszály, amelyet a terményforgalmi vállalat bérelt a magyar hajózási vállalatától hétfőn estig megtelt búzával.

/mti/

bb. 40. az eső után teljes erővel megindult a másodvetés a nógrádi dombháton

vid gy/ká

1961. július 11.

a nógrádi dombháton a hét elejére 25 000 holdon aratták le a gabonát, s a hét végére nagyjából befejeződik az új kenyér betakarítása az országnak ezen az északi tájegységén is. kedden megindultak a cséplőgépek, harminc gép állt munkába ezen a napon. az első cséplési eredmények a szécsényi 2. rákóczi termelészövetkezetből érkeztek, ahol az olasz buza 24 mázsa holdankénti átlaggal fizetett. ez a nógrádi dombháton kitűnő eredmény, de a szovjet búzáknak még ennél is nagyobb termést ígérnek. a behordás után azonnal megindult a nyári mélyszántás is, többhelyütt éjszaka is szántanak a gépállomások lánc-talpas traktorai. hétfőn és kedden kisebb esők pártázták végig a megye egyes vidékeit, s az eső után teljes erővel megindult a másodvetés. kedden 200 holdon tették földbe a csalamádé, mohar és a köles vetőmagját.

/mti/

13.04

- 27 -

bb. 41. kombájnonként 40 vagon gabonát takarítottak be eddig a cibakházi gépállomás körzetében

vid gy/ká

1961. július 11.

a kombájnosok és az aratógépkezelők versenyében, eddigi eredménye alapján előkelő helyet foglalnak el a cibakházi gépállomás dolgozói. Legjobbjuk Kovács Sándor, hétfő estig 60 vagon gabonát takarított be a tiszaföldvári Lenin tsz.-ben, a második legjobb kombájnos, Horváth Gyula teljesítménye meghaladja az 53 vagon. a tiszaföldvári szövetkezetben dolgozó kombájnosok az idén új módszert alkalmaznak: nappal az álló gabonát vágják, éjjel pedig a rendre aratott búzát és árpát csépelelték, és ezzel napi teljesítményüket mintegy 60 százalékkal növelték. a körzetben kiválóan beváltak a szovjet kombájnosok: egy-egy géppel eddig 40 vagon gabonát vágtak le és csépelelték el. a cibakháziaknak még mintegy 4000 hold aratnivalójuk van, de ezzel legkésőbb július 15-ig elkészülnek.

/mti/

bb. 42. megkezdődött a szüret heves megye paprikatermő tájain

vid gy/ká

1961. július 11.

heves megye termelőszövetkezeteinek mintegy ezer holdnyi paprikatábláin megkezdődött a szüret. az ismert termőtájakon, így elsősorban a bodrogi béke és a mackói rákóczi termelőszövetkezet határában naponta több mázsa zöldpaprikát szednek le. a helyi földművelőszövetkezetek megkezdtek az értékesítést, s kedden már több mint száz mázsa paprikát szállítottak heves megyéből budapestre és más iparvidékekre. a paprikatáblákon a termés eredményes fokozása végett esőtető és barázdás öntözéssel pótolják a természetes csapadékot. így a száraz idő ellenére is erőteljes a paprika fejlődése. egy hét múlva már vagonként szállíthatják a jó zamatu, heves zöldpaprikát.

/mti/

13.10

11.35

L. L. L.

- 28 -

bb. 43. huszonnégy óra alatt elérte tervezett termelési szintjét az átépített négyes számú üvegolvasztó kemence salgótarjánban

vid gy/ki

1961. július 11.

százhatvan üvegfüvő szakmunkás és nyolc félautomata üvegfüvőgép dolgozik a salgótarjáni üvegyár négyes számú kemencéje körül, s az idén nem kevesebb, mint harmincmillió forint értékű tervet kell teljesítenie ennek a kemencének. a feladat megoldását nehezítette, hogy újjáépítés miatt egy hónapig tartó nagyjavításra is sor került a négyes kemencénél. az év elején, amikor az ott dolgozók értesültek erről, elhatározták: határidő előtt teljesítik első félévi tervüket, hogy a felújítás ne okozzon kiesést a termelésben. a gyár vezetőinek és a négyes kemencénél dolgozóknak összefogása sikerrel járt: június 11-ére már túlteljesítették az évi termelési érték felét. ekkor álltak le nagyjavításra.

a kemence szokásos átépítése közben többnapos előnyt szereztek a kemencekőművesek és szerelőlakatosok, az előnyt azonban arra használták fel, hogy újításokat, módosításokat vezessenek be. a többi között az égőnyílásokat megrövidítették, így az adagolás zavartalanságát, folyamatosságát biztosították. az üveg minőségének javítására forgatják a folyékony üveget a kemencében, s így annak tökéletesebb feldolgozását biztosítják. a javításban nem szereplő újítások, műszaki intézkedések ellenére a kemencét a tervezett határidőre, hétfő reggelre üzembehelyezték. máskor az ilyen nagyjavítás után másfél-két hét alatt érte csak el teljes termelési szintjét a kemence, most pedig huszonnégy óra alatt, kedd reggelre a legkisebb üzemzavar nélkül megkezdte a teljes termelést. a kedd reggeli műszakban már többszáz különböző méretű ballon és palack készült el a négyes számú kemencében.

/mti/

13.25

11.4

- 29 -

bb. 44. időjárásjelentés

gy

1961. július 11.

a meteorológiai intézet jelenti július 11-én, kedden 13 órakor:

emelkedik a hőmérséklet

európa legnagyobb része az atlanti óceánról áramló hűvös légtömegek hatása alatt áll. ennek megfelelően a hőmérsékleti értékek az évszakhoz képest alacsonyak. tegnap napközben a hőmérséklet csak dél-európa egyes helyein emelkedett 30-35 fokig. napközben tegnap felhőátvonulások voltak, többfelé hullott eső. de nem mindenhol érte el a mérhető mennyiséget. szigetváron és budapesten 4, lentiben 7, nagykanizsán 15, somogyszobon 17 milliméter esőt mértek. a dunántulon néhány helyen zivatar is észleltek. a nagykanizsa-budapest-salgótarján vonaltól északra 5-8, az ország többi részében 9-14 órán keresztül sütött a nap. napközben a hőmérséklet országszerte 22-26, sőt az ország déli részében egy-két helyen 27-28 fokig emelkedett.

ma hajnalban a levegő az északi országrészben 7-10, máshol 12-16, tihanyban azonban csak 17 fokig hűlt le. budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 19.0 fok volt, a sokévi átlagnál 2.7 fokkal alacsonyabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 22 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 763 milliméter, gyengén süllyedő irányzatú.

várható időjárás szerda estig: változó mennyiségű felhőzet, legfeljebb néhány helyen futóesővel, vagy zivatarral. hőmérséklet délnyugati, déli szél. a hőmérséklet emelkedik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 13-17, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 26-30 fok között.

távolabbi kilátások: csütörtökön, pénteken a nappali hőmérséklet 30 fok körül lesz.

a duna vizállása ma reggel: 318 centiméter.

/mti/

13.35

A340

- 30 -

bb. 45. halálos áldozatot követelt a gondatlanságból keletkezett szalmatűz

vid gy/ká

1961. július 11.

megrendítő tüzeset történt hétfőn délután a zengőfaljai állami gazdaságban. a lovászhetényi üzemegység területén kombájn-szalmát takarított le két körmös traktor az egyik nagyobb tábláról, s az összegyűjtött szalmát azonnal kazlalták is. az egyik traktor vezetője, a fiatal brandt pál meggondolatlanul belehajtott a a derékig érő szalmába, s mert gépén nem volt szikrafogó, valószínűleg egy kipattanó szikrától a szalma tüzet fogott. amikor a kazalrakó emberek észrevették a tüzet, leugráltak a kazalról és szertefutottak. az egyik munkás, az 51 éves krönung miklós, leguráskor lábát törte, s így nem tudott elmenekülni a tűz elől, bennégett a hatalmas lángokkal lobogó szalmában. a tűz martaléka lett az egyik traktor és az elevátor is. a vizsgálat megállapította, hogy a kazalozók megsértették a tűzvédelmi szabályokat elsősorban azzal, hogy nem tartották meg az 5 méteres tűzvédelmi távot. a gondatlan traktoroson kívül felelősség terheli a gazdaság vezetőit is, mert nem oktatták ki kellőképpen a dolgozókat a tűz esetén tanúsítandó magatartásról.

/mti/

bb. 47. rendkívül alacsony a tiszta vizállása - átmenetileg szünetel a teherforgalom a tiszán

vid gy/ki

1961. július 11.

a hetek óta tartó szárazság következtében az utóbbi tiz esztendő legalacsonyabb vizállása van jelenleg a tiszán. a folyó tiszafüred alatti szakaszán néhol 20-30 centiméteres a víz magassága, de szolnoknál sem haladja meg a másfél métert. a szokatlanul alacsony vizállás, csaknem teljesen megbénította a hajóközlekedést. a teherforgalmat teljesen megszüntették, egy vontatót és öt uszályt a dunára irányítottak át. szünetel a szolnok-csongrád közötti személyhajó forgalom is. mindössze szolnok-tiszabura között közlekedik a kétszáz személyes délibáb gőzös. a négyszáz személyes csongrád gőzöst a vizállás emelkedéséig kivonták a forgalomból.

/mti/

13.52

14.40

- 31 -

bb. 46. kedden felszínre küldték a huszmilliomodik tonna szenet az oroszlányi bányászok

vid gy/ki

1961. július 11.

Oroszlányban, az ország egyik legfitalabb szénmedencéjében az első bánya, a 16-os, 1941-ben kezdte meg a termelést. Ma már hat mélyművelésű akna és egy külszíni bánya működik itt. 1957-től önálló trüsziként dolgoznak a bányák, s azóta, a már működő aknák feltárásának meggyorsításával, napi 160 vagonnal növekedett a termelés. Ma már 748 vagon szenet termelnek naponta az oroszlányi bányászok, s kedden felszínre küldték az első csillagmegindulása óta kitermelt huszmilliomodik tonna szenet. A szénmedence még nagy fejlődés előtt áll. Most kapcsolódott be a termelésben a 21-es akna, de már tervezik az újabbakat. Ugyanis a szénmedencében még nagy, már felkutatott, de még feltáratlan szénvagyon fekszik.

az oroszlányi bányászok munkája egyre jelentősebbé válik, mert a határban épülő új hőerőművet nagyrészt a helybeli bányák palaszenének a hasznosítására létesítik. ennek megfelelően sok új ipari objektummal gazdagodik a város. korszerű, automatizált nagy palatörőművet, új bunkersorokat, új központi műhelyt építenek. egyre jelentősebb összegeket költenek a bányászok munkájának könnyítésére is. évről-évre újabb gépeket helyeznek üzembe. három évvel ezelőtt a kitermelt szénnek alig néhány százalékát rakták fel géppel, az idén pedig már a termelt szén huszonkét százalékánál mentesítették a bányászokat a lapátolástól. nagy gondot fordítanak a bányászok szociális és egészségügyi körülményeire is. valamennyi üzemnél korszerű fürdő, üzemorvosi rendelő működik. szeretnek is oroszlányban dolgozni az idekerült, nagyrészt fiatal bányászok, s évente újabb családok százai találhatnak itt otthonra, az ország egyik legszebb, rohamosan fejlődő, korszerű létesítményekkel ellátott városában, ahol már több mint kétezer új lakás épült. /mti/

bb. 48. a gépállomási műhelymunkások is kombájnnal ülték vas megyében

vid gy/ká

1961. július 11.

vas megyében a hirtelen bejött gabona gyors betakarítására minden erőt mozgósítanak. a szőlőgéppel a kombájnnal együtt a kétműszakos aratást. a műhelymunkások jól ismerik a kombájnnal szerkeztét, s így az átlagosnál gyorsabban vezetők gyakorlat után a legjobbak 20-21 hold gabonát váganak le géppel. a példa gyors követésre talált: a határban csaknem minden gépállomáson kombájnnal ülték a gabonát a műhelymunkások. a termelészövetkezetek is mindent megtesznek a gyors betakarítás érdekében. mintegy száz vasi közös gazdaságban holdvilágos éjjeliken is vágják a gabonát a kézi kaszások. a legjobb fizikumú termelészövetkezeti tagok 14-15 órát dolgoznak, s nekik a szövetkezet külön díjazást fizet. /mti/

bb 49. az idén már ötödször döntötték meg rekordjukat a borsodnádasi hengerészek

vid te/vl ki

1961. július 11.

ebben az évben már ötödször döntötték meg az üzemi hengerlési rekordot a borsodnádasi hengerész brigádok. kedd reggelre 470 tonnás hengerlési eredménnyel a gyár fennállása óta a legnagyobb termelést érték el. a napi előirányzatokon felül több mint 130 tonna hengerelt árut készítettek. a legutóbbi csúcstermelést alig egy hónappal ezelőtt, június 19-én érték el, akkor 436 tonna anyagot hengereltek 24 óra alatt. /mti/

--

bb 52. meghalt rajnai gábor

t v/tm/vl fm

1961. július 11.

rajnai gábor érdemes művész, a nemzeti színház örökös tagja július 10-én, 76 éves korában elhunyt.

rajnai gábor 1885-ben született, a színiakadémiát 1906-ban végezte el. kolozsvárra szerződött, majd 1907-ben a budapesti vigszínház, később a nemzeti színház tagja lett. az első világháború után, 1922-ben a renaissance színházhoz, majd újra a vigszínházhoz szerződött és ott játszott 1935-ig, amikor újra visszatért a nemzeti színházba, amelynek később örökös tagja lett. itt dolgozott 1946-ig, amikor saját kérelmére nyugdíjba ment.

rajnai gábor nagytehetségű színészegettség volt, aki minden szerepében újat, meglepőt, érdekeset hozott a színpadra. széles skálájú művészetével vigjátékban, drámában, tragédiában egyaránt sikert aratott; szuggesztív egyéniségevel olyan emlékezetes alakításokat varázsolt a színpadra, mint a faun, amellyel örökre beírta nevét a magyar színház-művészet történetébe. kiemelkedő alakításainak - julius caesarban, a szentivánéji álomban, a jános királyban, a pygmalionban, az urí-muriban - emlékét szeretettel őrzik a színházkedvelő közönség. számtalan ragyogó játékát örökölte meg a filmszalag is. művészi munkájának elismerésül 1955-ben az érdemes művészi címmel tüntették ki.

rajnai gábor temetéséről később intézkednek. /mti/

--

15,33

16.21

- 33 -

KW

bb 50. két kerületi tanács végrehajtó bizottsága tárgyalta az első félévben végzett társadalmi munkákról - angyalföldön az év végéig elkészül a gyermekek közlekedési parkja

t vt/ke/vl fm

1961. július 11.

a 13. kerületi tanács végrehajtó bizottsága keddi ülésén többek között megtárgyalta az első félévi társadalmi munkákról szóló jelentést. angyalföld lakossága 1961 első felében az oktatásügyi, egészségügyi, népművelési intézményeket, a lakóépületek felújítását, a parkosítást, gyalogutak építését több mint egymillió forint értékű munkával segítette. különösen nagy jelentőségű a róbert károly körüti kórház gazdasági épületének átalakítása kórtermekké. ez 30 millió forint megtakarítást jelent a népgazdaságnak. a janicsár utcai óvodához a szülői munkaközösség és az épületbontó vállalat dolgozói kerítést építettek. a kerületi iskoláinak tanulói fél év alatt 242 tonna vas-, szinesfém-, papír- és rongyhulladékot gyűjtöttek, illetve adták át a méh-nek. az ezért kapott csaknem 200.000 forintot az uttorók nyári táborozására, kirándulásokra, az ifjúsági könyvtár fejlesztésére költik.

több mint 600 lakó vett részt lépcsőházak festésében, ablakok mázolásában, udvarok parkosításában, fáskamrák építésében és 50.000 forint értékű munkát végzett fél év alatt. a szegedi ut, a róbert károly körut és az újpesti rakpart parkosításánál csaknem 6900 órát dolgoztak.

még az év végéig elkészül angyalföldön a gyermekek közlekedési parkja, létrehozását a kerület kiszistái segítik. a közlekedés- és postaügyi minisztérium bocsátja rendelkezésre a kis járműveket, amelyeket a 13. kerületi autójavító vállalatok kiszifaljai készítenek, a ktsz-ek és a tanácsai vállalatok dolgozóinak segítségével.

a 15. kerületi tanács végrehajtó bizottsága ugyancsak a társadalmi munkák első félévi teljesítéséről tárgyalta keddi ülésén. ebben a kerületben a lakosság az 1961-re vállalt több mint másfél millió forint értékű társadalmi munkából mintegy 900.000 forintnyit végzett fél év alatt. csaknem ezer fát ültettek az utcákon és a tereken, 15.000 négyzetméter területen segítették az utak és járdák építését. a kiszifalok 350.000 forint értékű munkát végeztek a földutak, terek egyengetésénél. a szülői munkaközösségek részéről az óvodáknak és iskoláknak nyújtott társadalmi segítség munkáiban megközelíti a 10.500-at. a népművelési intézményeket a 15. kerületben 10.000 forintot meghaladó értékű társadalmi munkával támogatta a lakosság az első félév végéig. /mti/

16,00

16.21

- 34 -

bb 51. a szovjetunió három csőgyárának rekonstrukcióját vállalták a magyar szakemberek

1 sl/tr szb vg

1961. július 11.

néhány szovjet szakember még 1958-ban megtekintette csepelen a csőgyártó berendezések készítését, s a gyártmány korszerűsége megnyerte tetszésüket. hamarosan ajánlatot kértek magyarországtól csőgyártó berendezések készítésére, csőgyárak rekonstrukciójára, és a sorozatos tárgyalások után egy hónappal ezelőtt magyar szakemberekből álló küldöttség utazott a szovjetunióba a munkák részletes megbeszélésére. a küldöttség, amely most érkezett vissza budapestre, megállapodást kötött a szovjet szervekkel három csőgyár rekonstrukciójáról és automatizálásáról. hegyi ferenc, a csepel művek vezérigazgatóhelyettese, a küldöttség vezetője elmondta, hogy a csepel művek 8-9 más gyárral együttműködve jelentős mértékben bővítik és korszerűsítik a taganrogi, a zsdanovi és a dnyepropetrovszki csőgyárakat. a taganrogi üzem részére két körkemencét, 1.300 tonnás öntecslyukasztó prést, utánmelegítő kemencét, előmelegítő hengert, és két komplett pilgerhengert gyártanak, ezeknek a gépeknek az összszülya eléri a 3.500 tonnát. az üzem bővítésével évi 200 ezer tonnáról 320 ezer tonnára növekszik bizonyos méretű csövek gyártása. a zsdanovi és a dnyepropetrovszki csőgyárak bővítésére összesen mintegy 9 ezer tonna gépegység készül magyarországon, és ezzel a gyárak teljesítő képessége ötven százalékkal növekszik. az említett szovjet csőgyárak kapacitásának javítására lényegesen növelik a prések teljesítőképességét és a pilger-hengerek fordulatszámát. mindhárom üzemben teljesen automatizálják és távvezérléssel látják el a berendezéseket.

a csepel művek természetesen kellő időben megbeszélte az új feladatokat az együttműködő vállalatokkal, azok a munkákat terükbe iktatják és így a kínai csőgyárhoz hasonlóan a szovjet csőgyári berendezések is kellő időben elkészülnek. a taganrogi csőgyár berendezéseit 1963, a zsdanovi gépeket 1964 közepére, a dnyepropetrovszki csőgyári berendezéseket pedig 1964 végére szállítják a helyszínre. /mti/

16,00

16.21

- 35 -

bb 54. a vígszínház

tr szb fm

1961. július 11.

közti, hogy az üzemi bérletek kiadásán kívül megkezdte az egyéni bérletek kibocsátását. /mti/

bb 55. tizennégytagú csoport érkezett csereüdülésre szolnok Lengyel testvérvárosából szcecinből

vid fm/ szb fm

1961. július 11.

tizennégy tagú csoport érkezett csereüdülésre szolnok Lengyel testvérvárosából szcecinből, a vendégek szolnokiakkal együtt országjáró körutra indultak, több napot töltenek a balaton mellett, megtekintik a főváros nevezetességeit, majd néhány napot a tiszaparti városban időznek, a szolnokiak még a nyáron viszonzják Lengyel barátaik látogatását. /mti/

bb 56. fotókiállítás békéscsabán

vid fm/ke szb fm

1961. július 11.

békéscsabán a balassi bálint művelődési házban amatőr-fotóművészeti kiállítás nyílt, bemutatják a békés megyei tanács művelődési osztálya által meghirdetett felszabadulási emlékpályázaton szerepelt felvételeket - köztük a díjnyertes műveket - valamint a békéscsabai balassi városi fotóklub munkáját. /mti/

16, 15

16. 15

Kec

- 36 -

bb 53. az első közös aratás - 15 csongrád megyei új termelőszövetkezet végzett a betakarítással - 1.000 mázsával több gabona az első közös aratásból

ö vid kz/hné szb ká

1961. július 11.

a tavaszi és a nyáreleji esők következtében összetorlódott munkák miatt még a nagy munkaszervezési tapasztalattal rendelkező közös gazdaságokban is nagy feladatot jelentett az idei aratás megszervezése, - a gazdag termés időbeni, gyors betakarítása, a mindenképpen nehéz feladatot az elmúlt év végén és ez év tavaszán alakult új közös gazdaságokban csak növelte, hogy a gabonák nagy részét még egyéni módon, kisparcellába vették, ezeken a kisparcellákon még az aratógépeket is nehezen lehet kihasználni, ezért az új, közös gazdaságokban jórészt kézzel kell levágni a nagy melegben gyorsan és szinte egyszerre beérő gabonákat.

az mti vidéki munkatársai felkerestek néhány ilyen közös gazdaságot, s mint jelentéseikből kiderült, a nehéz feladatot szinte mindenütt elismerésre méltóan oldották meg.

baranyában 39 termelőszövetkezet földjén aratnak az idén először közösen a tagok, az általános tapasztalat szerint a betakarítás lendületesebben és szervezettebben történik, mint a korábbi évek nyarán, az akkor az utak közé számító közös gazdaságokban, ez a nagy nyári munkák tervszerűbb előkészítésének és a családtagok széleskörű bevonásának köszönhető, a 3000 holdas szalántai hunyai tsz-ben - a megye legnagyobb közös gazdaságában - összesen 870 hold gabonát kell betakarítani az idei nyáron, a nagy munkában mindössze egy aratógép segít a szövetkezet tagjainak, a gabona 400 parcellában van, ezért az aratógépet sokat kell vontatni, s így a teljesítménye meglehetősen alacsony, a munka zöme a kézi kaszásokra vár, a 6-8 tagú kaszás csapatok a legtávolabbi dűlőkben kezdték az aratást, s így haladnak a falu felé, a rozs, a tavaszi, az őszi árpa már kereszttekben van, a búzának is csaknem a felét levágták már, a termésátlagok kedvezőek: őszi árpából előreláthatólag egy mázsával, búzából 1-1.5 mázsával, tavaszárpából pedig másfél-két mázsával termelt több, mint tervezték.

/folyt.köv./

16, 25

16. 25

- 37 -

bb 53. /az első közös aratás... 1. folyt./- szb

az ugyancsak egy évvel ezelőtt alakult kökényi kossuth termelőszövetkezetben is sok apró parcellába vetették a kalászosokat. a betakarítást itt úgy szervezték meg, hogy minden család azt a parcellát aratja le, amelyet ősszel bevetett. a gabona itt is jobban fizet a vártnál. a tagok az év elején óvatosan becsült, ezért mindössze 100 mázsa buza eladására kötöttek szerződést a terményforgalmi vállalattal. most, mikor látták, hogy bőven van felesleg, újabb 400 mázsa kenyérgabonára kötöttek pótszerződést. ebben a községben ennyi gabonát még soha sem értékesítettek.

csongrád megyében a szegedi járás télen alakult több mint 40 új termelőszövetkezetében csaknem 4000 kaszapárt szerveztek. a kézi kaszások elismerésre méltóan állnak helyt a nagy munkában: az új termelőszövetkezetek közül 15-ben már az összes gabonát learatták. csengele község öt közös gazdaságában 2340 hold rozst, 500 hold búzát és árpát aratott le az 570 aratópár. a járás új közös gazdaságai közül ebben a községben végeztek először a betakarítással. a szép eredményt annak köszönhetik, hogy a nagy nyári munkák idején a tagok mellett mintegy 200 családtag is a földeken dolgozik. jutott elegendő munkaerő a növényápolásra is, s így minden kapásnövényüket már kétszer gyomtalanították. a község mind az öt termelőszövetkezetében késedelem nélkül kezdték meg a hordást. a kelő patak termelőszövetkezetben már a cséplőgépek is munkához láttak. a cséplési eredmények tanúsága szerint a gabonatermés az egész faluban átlagosan egymásfél mázsával haladja meg az elmúlt évit.

az idén aratnak először közösen, a kialakított nagy táblákon a nagylétai arany kalász termelőszövetkezet tagjai. 1900 hold kalászosuk learatásához két kombájnt és egy aratógépet kaptak a gépállomástól. a gépek mellé 270 aratópárt szerveztek, s kedden délig az 1900 hold aratni valóból már 1700 holdat levágtak. ebből több mint ezer holdat kézi kaszával. az arany kalász termelőszövetkezet földjeinek egy részén már az elmúlt évben is közösen gazdálkodtak, a másik részét azonban még egyéni gazdák művelték, kisparcellákban. a korábbi években a legmagasabb termés, amit a községben gabonából elértek, 10 mázsa 20 kiló volt.

/folyt.köv./

16,35

16,55

- 38 -

bb 53. /az első közös aratás... 2. folyt./- szb

a közös gazdálkodás a gépi munka. a műtrágya és a nemesített vetőmag használata következtében az idén mintegy három mázsával meghaladják ezt a rekordot. a szövetkezet minden tagja írásban adta be, hogy mennyi az évi gabonaszükséglete. a felesleget közösen értékesítik. előzetesen 18 vagon gabona értékesítésére kötöttek szerződést, a z igények összesítése után azonban pótszerződést írtak alá, s így összesen 33 vagon kitűnő minőségű gabonát adnak el az állami felvásárló telepen.

az ötezer holdas rakamazi győzelem tsz-b is ugyancsak az idén aratnak először közösen. nyolcszáznegyven hold kalászosukat az ősszel még 1350 kisparcellába vetették. azokat a parcellákat, amelyeken gyengébben kelt a gabona kétszer is műtrágyázták. az aratást úgy szervezték meg, hogy családonként osztották el a területet. általában 240-en vágták kora hajnaltól késő estig a rendet, s így mindössze 100 hold vár még aratásra. a termés jó: búzából három, rozsból egy, árpából két mázsával termett több minden holdon, mint az elmúlt évben. így a rakamazi győzelem termelőszövetkezet már az első közös aratásból kereken ezer mázsával több gabonát ad közfogyasztásra, mint korábban az egyéni gazdaságok.

a zalaegerszegi járás egyik legkisebb községében baktüttösön julius első napjaiban zajlott le az első közös aratás. egy aratógép és 22 szövetkezeti gazda vágta a rendet, 160 hold búzát, 78 hold őszi árpát és 80 hold rozst arattak le néhány nap alatt. a marokszedők, a kötözők, a kévehordók a szövetkezeti gazdák hozzátartozói voltak. gyorsan és szép eredménnyel végezték el a nagy munkát: búzából 13, őszi árpából 16-17, rozsból 12 mázsa volt a holdankénti termésátlag. mindhárom gabonafajta két-három mázsával jobban fizetett, mint a korábbi években. így vált lehetővé, hogy a kisközség a múlt évi 270 mázsa helyett, az idén 360 mázsa kenyérgabonával járuljon hozzá az ország ellátásához.

/mtl/

--

- 39 -

17,00

17,55

17,55

17,55

bb 57. új telefonközpontot adtak át fonyódon

vid te-lm ki

1961. július 11.

fonyód fürdőtelepen kedden adták át rendeltetésének az új távbeszélő központot, amely kiszolgálja majd az egész környéket; fonyód fürdőtelepet, fonyódligetet, fonyód falut és később alsó-bélatelepet is, pár héten belül balatonfenyvesen is automata központot helyeznek üzembe. /mti/

--

bb 58. k. t-értekezlet a vizek tisztaságának védelméről

k ie/-lm ká

1961. július 11.

1961 június 30. és július 6. között moszkvában ülést tartott a kgst-tagállamok - a bolgár népköztársaság, a csehszlovák szocialista köztársaság, a lengyel népköztársaság, a német demokratikus köztársaság, a román népköztársaság és a szovjetunió - illetékes szerveinek képviselőiből álló ideiglenes munkacsoport.

a kgst 14. ülészsaka megbízásának megfelelően a munkacsoport-értekezleten javaslatokat dolgoztak ki azoknak az egyezményeknek az alapelveire, amelyek a kgst-tagállamok együttműködését szabályozzák a vizek tisztaságának védelmében. a javaslatokat megtárgyalásra a kgst-tagállamok képviselőinek értekezletére elé terjesztik.

az ülészsak a teljes egyetértés és baráti együttműködés szellemében folyt le. /mti/

Magyar Népköztársaság

--

bb 59. összeütközött egy teherautó, egy hév-szerelvényvel

k bc/gg-lm sr

1961. július 11.

hétfőn délután a 9. kerület soroksári ut 123 számú ház előtt az fa 40-02 rendszámú tehergépkocsi összeütközött egy hév szerelvényvel. az összeütközés következtében a szerelvény mozdonya és három kocsija kisiklott. barta Mihály hév pályamunkás súlyos, nem életveszélyes sérüléseket szenvedett. a bal set okának megállapítására a rendőrség vizsgálatot indított. /mti/

--

17,10

17,40

Me

- 40 -

bb 60. súlyos szerencsétlenség szolnok határában

vid i bc/tm szb sr

1961. július 11.

hétfőn huszonhárman utaztak autón kocserről szajolba dolgozni. köztük volt vágó Lajos, budapesti gépkocsivezető is, aki szabadságát töltötte vidéken. vágó kérésére a gépkocsi vezetője, szabó Miklós szajoli lakos átadta a kormányt. vágó Lajos nagy sebességre kapcsol és az egyik kanyarban a gépkocsi az árokba zuhant. az utasok közül két személy a helyszínen, további kettő a kórházba szállítás után meghalt. a mentők a többieket súlyos sérüléssel kórházba szállították. csupán egy utas sérült meg könnyebben. a két gépkocsivezetőt, vágó Lajost és szabó Miklóst a rendőrség őrizetbe vette. a vizsgálat folyik. /mti/

--

bb 61. mintegy 850 ezer női ruhának való pamutszövet, 40-45 ezer férfiöltönyre elegendő fésűs gyapjuszövet tervben felültelteljesítette első félévi tervét a könnyűipar

i tó/tr szb vg

1961. július 11.

könnyűipari termékekből az ország ellátottsága kielégítőnek mondható, ezért az iparág üzemében nem a terv minden áron való túlteljesítését tartották legfontosabb feladatnak az első félévben, hanem inkább a termelékenység növelését és a gazdaságosság javítását. a könnyűipari üzemek gazdálkodására irányadó miniszteri utasítás is kimondja, hogy a jóváhagyott tervet megtakarított anyagból is csak export-célokra lehet túlteljesíteni.

előzetes adatok szerint így a könnyűipar egésze mintegy 2.3 százalékos túlteljesítést ért el az első félévben. igen lényeges, hogy a múlt év azonos időszakához képest kimutatható mintegy 10 százalékos termelésnövekedés 69 százalékat a termelékenység javításával fedezték a könnyűipari vállalatok. ez idő alatt 6.8 százalékkal javult a termelékenység. az idén a második negyedévben az első negyedhez képest a termelés 1.9 százalékkal növekedett, a termelékenység pedig 0.8 százalékkal javult.

a bőripar kivételével minden iparigazgatóság teljesítette, vagy kisebb mértékben túlteljesítette első félévi programját. a pamutipar 2.5, a gyapjuipar 2.9, a papíripar 5.1, a bútorigar 3.4, a nyomdaipar pedig 4.5 százalékos túlteljesítést ért el. pamutszövet készáruból például 2.6 százalékkal teljesítették túl a tervet. a programon felül gyártott kelme mintegy 850 ezer női ruhához elegendő. fésűsgyapjuszövetből 40-45 ezer férfiöltönyre való készült tervben felül. /mti/

--

17,15

17,45

Me

- 41 -

bb 65. kormányhatározat az országos termelési versenyben legjobb eredményeket elért mezőgazdasági termelőszövetkezetek kitüntetéséről

szb li

1961. július 11.

a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány a termelőszövetkezeti tanács elnökének a földművelésügyi miniszterrel együttesen tett előterjesztésére a következőképpen határozott:

a kormány az 1959-60. gazdasági évre meghirdetett országos termelési versenyben elért kiváló gazdasági eredményekért a vándorzászlóval és a „kiváló termelőszövetkezeti gazdaság,„ címmel tünteti ki és ezen felül:

a 2.500 ha-nál nagyobb területen gazdálkodó termelőszövetkezetek kategóriájában első helyezétként a nádudvari örös csillag termelőszövetkezetet 100.000 forint, a második helyezétként a makói úttörő termelőszövetkezetet 80.000 forint és harmadik helyezétként a székesfehérvári szabad élet termelőszövetkezetet 70.000 forint,

az 1.200-2.500 ha közötti területen gazdálkodó termelőszövetkezetek kategóriájában első helyezétként a zalavári új idők termelőszövetkezetet 60.000 forint, második helyezétként a jászboldogházai aranykalász termelőszövetkezetet 50.000 forint és harmadik helyezétként a mihályi táncsics termelőszövetkezetet 40.000 forint,

az 1.200 ha-nál kisebb területen gazdálkodó termelőszövetkezetek kategóriájában első helyezétként a kisbéri virágzó termelőszövetkezetet 35.000 forint, a második helyezétként a nyireg házi ságvári termelőszövetkezetet 30.000 forint és harmadik helyezétként a nagykátai koreai magyar barátság termelőszövetkezetet 25.000 forint pénzjutalomban részesíti.

a kormány az 1959-60. gazdasági évre meghirdetett országos termelési versenyben elért ugyancsak kiváló gazdasági eredményekért elismerő oklevéllel tünteti ki:

a 2.500 ha-nál nagyobb területen gazdálkodó termelőszövetkezetek kategóriájában: a barcsi vörös csillag, a besnyői sallai, a füzesgyarmati vörös csillag, a bácsbokodi szalvai mihály, a mezőnéki táncsics, az abádszalóki lenin, a szili petőfi,

/folyt.köv./

17,30

17,45

PK

- 42 -

bb 65. /kormányhatározat... folyt./- szb

az 1.200-2.500 ha közötti területen gazdálkodó termelőszövetkezetek kategóriájában: a csanádapácai közársaság, a végegyházi szabadság, a balmazújvárosi vörös csillag, a kővágóörsi béke, a népcelaki petőfi, a ráksi új élet, az ambrózfalvai dimitrov,

az 1.200 ha-nál kisebb területen gazdálkodó termelőszövetkezetek kategóriájában: a pősfai szabadság, a zsebeházi rohambrigád, a kétsopronyi dózsa, a kisbéri dózsa, a nógrádgárdonyi új élet, a regőlyi népszabadság, a budapest 11. kerületi március 15. termelőszövetkezetet.

a termelőszövetkezeteknek a kitüntetést, a pénzjutalmat és az elismerő oklevelet a termelőszövetkezet székhelyén augusztus 20-án tartandó ünnepségen adják át. /mti/

bb 64. dr. sik endre távirata a svájci államszövetség elnökéhez és külügyminiszteréhez

te szb sr

1961. július 11.

dr. sik endre külügyminiszter üdvözlő táviratot küldött f.t. wahlennek, a svájci államszövetség elnökének és külügyminiszterének abból az alkalomból, hogy átvette a svájci államszövetség külügyminisztériumának vezetését. /mti/

bb 63. tízéves a magyar-kinai kulturális egyezmény

i fe/tm szb sr

1961. július 11.

tíz évvel ezelőtt, 1951. július 12-én írták alá a magyar-kinai kulturális egyezményt. a kulturális kapcsolatok intézete az évforduló alkalmából táviratban üdvözölte a pekingi kulturális kapcsolatok bizottságát, a magyar-kinai baráti társaság elnöksége üdvözlő táviratot küldött a pekingi kinai-magyar baráti társaságnak.

x x x

/folyt.köv./

17,25

17,40

PK

- 43 -

bb 63. /tizéves a magyar-kínai... folyt./- szb

a magyar népköztársaság és a kínai népköztársaság között tíz évvel ezelőtt kötött egyezmény alapján évről-évre bővülnek a kulturális kapcsolatok. a munkatervék értelmében ez idő alatt több együttesünk mutatkozott be kínában: az állami népi együttes, a néphadsereg művészegyüttese, a kisz rajkózenekara, az operaház balett együttese, magyarországon pedig a kínai cirkusz és operagyüttes vendégszerepelt.

„magyar forradalmi festészet, címmel kínában képzőművészeti kiállítás mutattak be, budapesten kínai iparművészeti kiállítást láthatott a közönség, amelynek teljes anyagát a magyar államnak ajándékozták. sor került még egy kínai festészeti kiállítás bemutatására és a két ország dokumentációs kiállításokat is cserélt. sor kerül még ez évben magyarországon kínai fametszet, modern kerámia, valamint művészi papírkivágás-kiállításra. kínában ugyanakkor magyar grafikai és képzőművészeti kiállítást mutatnak be. a kínai-magyar baráti társaság 1961-ben öttagú delegációt küldött háromhetes tanulmányuttra hozzánk. a fiatal művészek közül is sokan érdeklődnek a magyar zenei élet iránt, 1956-ban a liszt nemzetközi zongoraversenyen Liu si-kun zongoraművész nyert második díjat.

a legismertebb magyar költők és írók műveit sorozatosan jelentetik meg a kínai népköztársaságban. petőfi, ady, józsef attila, mikszáth, mórícz zsigmond írásait, adták ki kínai nyelven, magyarországon pedig 1954 óta mintegy 47 kínai mű látott napvilágot, a többi között kuo-mo-zso: ifjúkor című regénye, lu-hszin: régi mesék mai szemmel című kötete, si-king dalok-könyvek című munkája.

a pekingi és a magyar rádió között 1953-ban kötött megállapodás szerint, szorosabbá vált az együttműködés. évről-évre megismétlődik az írók, képzőművészek, oktatási szakemberek, a tudósok kölcsönös látogatásai, kínai diákok tanulnak magyarországon, magyar diákok tanulnak kínában. az eötvös loránd tudományegyetem kínai tanszékén kínai lektor segítségével tanítják a kínai nyelv szakos diákokat, ezen kívül kínai irodalom, illetve történelemszakos tanárok tartanak előadásokat. a magyar zene-pedagógusok közül hegedűtanár is működik állandóan kínában.

/mti/

--

- 44 -

17.50

18.45

XII

bb 62. több mint 66 ezer munkás dolgozik csökkentett munkaidőben a könnyűiparban a könnyűipari minisztérium kollégiumának ülése

t 16/tr-lm vg

1961. július 11.

a könnyűipari minisztérium kollégiuma keddi ülésén megvizsgálta az üzemi balesetvédelem, az egészségvédelem, a szociális intézmények és szociális juttatások helyzetét. a textil, a nyomda, a papír- és a bőriparban - az egészségre ártalmas helyeken - eddig több mint 66 ezer dolgozó munkaidejét csökkentették. az üzemorvosok ellátottság az iparban általában kielégítő. százhatvanöt üzemorvos átlag 3.200 órát dolgozik hetenkint a könnyűipari üzemekben. az 500 munkással dolgozó vállalatoknál kevés kivétellel mindenütt van üzemorvos. lényeges segítséget jelentenek a szakorvosi rendelések. a kétezer dolgozót meghaladó vállalatoknál, de ahol a körülmények indokolják, kisebb létszám esetén is fogászati, nőgyógyászati szakrendelést tartanak. a négyezer főt meghaladó üzemeknél ezeken kívül még sebészeti, belgyógyászati és szemészeti szakrendelés is van.

a könnyűiparban 81 üzemi bölcsőde és ugyanennyi napköziotthon működik. 1960 december 31-én a bölcsődékben 3.332, a napköziotthonokban pedig 5.036 gyermekről gondoskodtak. a bölcsődék fenntartására tavaly összesen 30 millió forintot fordítottak, amelyből a dolgozók csak hárommilliót térítettek meg. a napközi 28 millió forintos fenntartási költségéből az állam 24 milliót fedezett. ez azt jelenti, hogy a dolgozók a tényleges fenntartási költségeknek a bölcsődéknél 10, a napköziotthonoknál pedig 14.2 százalékát fizették meg. indokolt volt tehát a gyermekintézmények térítésének rendezése.

jelentős segítség a dolgozóknak az üzemi étkeztetés is, amelyet az egész könnyűipar dolgozóinak 30 százaléka vesz igénybe. 231 üzemben van szervezett étkezés és 230 vállalat rendelkezik étkezőhelyiséggel. százhatvankilenc vállalatnál felszolgálják az ételt, a többinél önkiszolgáló rendszer van.

a kollégium foglalkozott még a dolgozók általános és szakmai képzésének helyzetével. jelentős mértékben nőtt az érdeklődés a dolgozók esti és levelező technikuma iránt. ebben nagy része van az újonnan alakult üzemi technikumoknak. a dolgozók technikumára az 1959-1960-as tanévben 1.237, az 1960-61-es tanévre pedig 2.093 dolgozó iratkozott be. levelező tagozaton 1959-1960-ban 856, 1960-61-ben pedig 961 dolgozó tanult. a vállalatok mind több gondot fordítanak a szakmai továbbképzésre, a szakmai tanfolyamokra. a szakmai továbbképző tanfolyamokon 1959-ben 3.484, 1960-ban pedig 4.993 dolgozó vett részt. /mti/

--

- 45 -

17.50

18.45

XII

bb 66. időjárásjelentés

tr szb li

1961. július 11.

a meteorológiai intézet jelenti 1961. július 11-én este:

a hőmérséklet emelkedik változó mennyiségű felhőzet. Legfeljebb néhány helyen futó esővel, vagy zivatarral. mérsékelt dényugati, déli szél, a hőmérséklet emelkedik.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet, szerdán: 26-30 fok között. távlati kilátások: csütörtökön, pénteken a nappali hőmérséklet 30 fok körül lesz. /mti/

--

bb 67. mongol kiállítás az akadémián

i ms/hné szb sr

1961. július 11.

a magyar tudományos akadémia könyvtára, a mongol népi forradalom 40. évfordulója alkalmából, a mongol tudomány 40 éve címmel kiállítást rendezett az akadémia előcsarnokában. gondosan összeválogatott fényképek, könyvek és folyóiratok mutatják be a fiatal mongol természettudomány, mezőgazdasági és ipari kutatás fejlődését, a magyar-mongolisztika eredményeit, valamint a magyar-mongol tudományos kapcsolatokat alakulását. /mti/

--

bb 68. a magyar vándor-kórus második díjat nyert a gisors-i nemzetközi fesztiválon

t fe/gk szb sr

1961. július 11.

a vándor kórus, amely résztvett a franciaországi gisorsban rendezett nemzetközi fesztiválon, hantos jános vezetésével kedden visszaérkezett budapestre. a nyolcvantagú együttes a második díjat nyerte el, a libereci vegyeskórus mögött. a magyar együttes jó szereplésének köszönhető, hogy a fesztivál után máshová is meghívást kapott. bernouville-ben, az altoulour műanyaggyár szakszervezeti bizottságának felkérésére szabadkari hangversenyt adott. párizsban is felléptek a szajna-megyei szakszervezeti bizottság rendezésében. /mti/

--

- 46 -

18,25

18,70

bb 69. egyezményt írtak alá a magyar és a lengyel rádió, televízió közötti együttműködés fejlesztéséről

t fe/tr-lm li

1961. július 11.

a magyar rádió és televízió, valamint a lengyel rádió és televízió képviselői kedden egyezményt írtak alá, a két ország rádiója és televíziója közötti együttműködés fejlesztéséről. az egyezményt magyar részről gács lászló, a magyar rádió- és televízió elnöke, lengyel részről włodzimierz sokorski, a lengyel rádió- és televízió elnöke írta alá. jelen volt az egyezmény ünnepélyes aláírásánál naményi géza, a tájékoztatási hivatal vezetője, rózsá irén, a külügyminisztérium főosztályvezetője, valamint a külügyminisztérium, a rádió és a televízió több vezető munkatársa. ott volt henryk werner és konrad kozłowski, a lengyel rádió és televízió elnökhelyettesei, j. panski a lengyel televízió igazgatója, eliza przastkova a rádió külügyi osztály vezetője, valamint az oirt közgyűlésen résztvevő lengyel küldöttség több tagja. jelen volt az aláírásnál henryk grochulski, a lengyel népköztársaság nagykövete és a nagykövetség több tagja.

gács lászló és włodzimierz sokorski az egyezmény aláírásakor mondott beszédben hangsúlyozta, hogy az új, a televízióra is kiterjedő egyezmény jelentősen hozzájárul majd a gazdagabb műsor-cseréhez, így a két baráti nép jobb megismeréséhez. /mti/

--

bb 70. írók és szocialista brigádtagok találkozója az írószövetségben

k v/tr szb sr

1961. július 12.

az írószövetségben kedden a fiatal írók klubja találkozót rendezett írók és szocialista brigádtagok között. simon istván kossuth-díjas költő üdvözölte az egyesült izzókból, a telefongyár-ból, csepelről megjelent szocialista ifjúsági brigádtagokat. berkesi andrás és molnár géza fiatal írók, akiket a közelgő szocialista ifjúsági brigádok tagjaikul választottak, - elmondták, hogy rendszeresen találkoznak a brigádok tagjaival és megismerkednek a fiatal munkások életével, problémáival.

a baráti beszélgetésen résztvett the-hahn vietnami költő és cselényi lászló csehszlovákiai magyar író, mindketten tanulmány-uton vannak hazánkban. /mti/

--

21,10
22,10

- 47 -

bb 71. mozi avattak végegyházán

vid fm/ke-Lm fm

1961. július 11.

végegyháza termelőszövetkezeti községben a lakosság összefogásával művelődési otthon épült. az épület egyik szárnyában a művelődési terem, a másikban pedig a községi mozi kap helyet. a 200 személyes normál-, és szélesvásznú filmek vetítésére alkalmas mozi kedden este avatták fel./mti/

bb 72. fogadás a mongol nemzeti ünnep alkalmából

t sr/tr-Lm li

1961. július 11.

zsambalin banzar, a mongol népköztársaság budapesti nagykövete a mongol nemzeti ünnep, a népi forradalom 40. évfordulója alkalmából kedden este fogadást adott a magyar néphadsereg központi klubjának vorosilov uti helyiségében.

a fogadáson megjelent kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára, fock jenos, kállai gyula, kiss károly, római sándor, az mszmp politikai bizottságának tagjai. ott volt dr. sik endre külügyminiszter, valamint az mszmp központi bizottságának, az élnöki tanácsnak és a kormánynak több tagja, a politikai, a gazdasági és a kulturális élet számos más vezető személyisége. résztvett a fogadáson a budapesti diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja.

a szívélyes, baráti légkörben lezajlott fogadáson zsambalin banzar és kádár jános mondott pohárköszöntőt./mti/

22.00
22.10

-48-

- v e g e -

La

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1961. július 12.

bb 1. budapesti lakossága többet ad, mint amennyit ígért - az év végére meghaladja az 50 millió forintot a segítség értéke

i di/gk-Lm sr

1961. július 12.

a kerületi tanácsok végrehajtó bizottságainak egy része legközelebbi lépésén megvizsgálja, hogy az első félévben hogyan haladt a fejlesztési tervek végrehajtása, s számba veszi a társadalmi munkák állását is. az egyes osztályok most állítják össze az első félév mérlegét. általános tapasztalat, hogy az idén a főváros lakossága többet ad, mint amennyit ígért, s a vártnál nagyobb mértékben segíti egy-egy városrész szépítését, gyarapítását. a 11. kerületiek társadalmi munkája például ebben az évben több mint négy és félmillió forinttal egészíti ki az állam gondoskodását. a 9. kerület lakói kétfélmillió forint értékű társadalmi munkával járulnak hozzá az ország legszebb úttörőházának felépítéséhez. ezenkívül részt vállalnak a feladatok megoldásából a városrész üzemei is. így például a malomszerelő vállalat a helyiségek parkettázását segíti majd, a kárpitósárugyár székkeket ad, a lámpagyár pedig varrógépeket bocsát az úttörőház rendelkezésére. hasonló a helyzet más kerületekben is. ennek eredményeként az illetékesek arra számítanak, hogy a budapesti társadalmi munkák értéke az év végére meghaladja a félszázmillió forintot.

a főváros népe a helyi jellegű feladatok megoldásán kívül öt nagyszabású munkából, a citadella helyreállításából, a lágymányosi park- és vásárváros építéséből, a népliget és a római-part rendezéséből és a vár újjáépítéséből is kiveszi részét. a népligetben, ahol június elsején láttak dologhoz az önkéntes munkások, október 31-ig naponta százan segítenek a rendezés nagyszabású munkájában, s az ideiglenes „kapuzásig”, mintegy 15.000-en dolgoznak majd. a lágymányoson elért a 16.000-et, a társadalmi munkások száma. a várban pedig mintegy 25.000 ember segítségére számítanak. a várban egyébként az idén eddig körülbelül 5000 ember dolgozott, s a törmelékből mintegy 150.000 téglát válogatott ki, „hozott rendbe”, s tett újra felhasználhatóvá. a munka nagyobb része azonban még hátra van, mert a szakemberek becslése szerint 800.000 olyan téglá hever a várban, amely megtisztítás után újra alkalmas a beépítésre. a római-parton általában szombat-vasárnaponként fognak ásót, lapátot a társadalmi munkások 150-200 tagú csoportjai, amelyek azért fáradoznak, hogy a fővárosnak ez a legközelebbi kirándulóhelye minél méltóbb köntösben fogadja a pihennivágyó szíveket. - budapesti népfrent-bizottság tájékoztatása szerint egyébként, a fővárosban ugyszólván kivétel nélkül mindenütt, jól gazdálkodtak a mind tetemesebb segíteni akarással. a központi és helyi jellegű irányító társadalmi bizottságok alapos szervező munkát végeztek, gondoskodtak a munkaeszközökről, s arról, hogy a különböző csoportok „óramű pontossággal”, váltsák egymást. végül érdemes megemlíteni, hogy a főváros lakossága az év első hat hónapjában több mint 25 millió forint értékű társadalmi munkával segítette a főváros szépítését, fejlesztését./mti/

600

- i -

1/12